

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 30.1.2025 r.
COM(2025) 19 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
w sprawie wykonania rozporządzenia (UE) 2021/821 ustanawiającego unijny system
kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów
podwójnego zastosowania

{SWD(2025) 8 final}

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie wykonania rozporządzenia (UE) 2021/821 ustanawiającego unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania

1. WPROWADZENIE

Niniejsze sprawozdanie zawiera informacje na temat wdrażania unijnej kontroli wywozu i zaktualizowanego rozporządzenia (UE) 2021/821 z dnia 19 maja 2021 r. („rozporządzenie w sprawie produktów podwójnego zastosowania” lub „rozporządzenie”)¹ w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania w latach 2022–2023, a także na temat niektórych kluczowych zmian w 2024 r., wraz z zagregowanymi danymi UE i danymi dotyczącymi kontroli wywozu państw członkowskich za 2022 r.

Jest to pierwsze sprawozdanie roczne przygotowane zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu, które weszło w życie 9 września 2021 r. Jest ważnym krokiem w rozwoju unijnej polityki kontroli wywozu z uwagi na zwiększenie zakresu przekazywania informacji na temat decyzji państw członkowskich dotyczących zezwoleń w obszarze kontroli wywozu z myślą o zwiększeniu przejrzystości w tym obszarze.

Zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu oraz aby usprawnić proces gromadzenia danych, 17 stycznia 2024 r. Komisja opublikowała uzgodnione z państwami członkowskimi wytyczne w sprawie gromadzenia i przetwarzania danych dotyczących kontroli wywozu (wytyczne dotyczące przejrzystości)². Dzięki tym wytycznym państwa członkowskie mogły gromadzić dane statystyczne do celów przygotowania rocznego sprawozdania UE w sprawie kontroli wywozu produktów podwójnego zastosowania. W okresie od 27 stycznia do 28 lutego 2023 r. Komisja przeprowadziła również konsultacje z zainteresowanymi stronami na temat sposobu gromadzenia danych dotyczących kontroli wywozu. W tym kontekście Komisja wykorzystała do przygotowania niniejszego sprawozdania informacje uzyskane od państw członkowskich³ w ramach prac Grupy Koordynacyjnej ds. Produktów Podwójnego Zastosowania (DUCG). Przekazane przez państwa członkowskie dane za rok 2022 ze względu na ich objętość przedstawiono w formacie skonsolidowanym w dokumencie roboczym służb Komisji, który dołączono do niniejszego sprawozdania rocznego. Sprawozdanie to zostanie uzupełnione o dane za rok 2023, które zostaną opublikowane osobno jako dokument roboczy służb Komisji w pierwszym kwartale 2025 r.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania (wersja przekształcona) – (Dz.U. L 206 z 11.6.2021, s. 1) – <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj>.

² [Zalecenie Komisji \(UE\) 2024/214](https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2024/214/oj) z dnia 10 stycznia 2024 r. w sprawie wytycznych określających metodologię gromadzenia i przetwarzania danych na potrzeby przygotowania rocznego sprawozdania dotyczącego kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 – <https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2024/214/oj>.

³ Niektóre właściwe organy państw członkowskich również podają do powszechnej wiadomości sprawozdania dotyczące handlu produktami podwójnego zastosowania.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem zaszły znaczące zmiany w krajobrazie geopolitycznym. Wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie, a także pogłębiający się konflikt na Bliskim Wschodzie jeszcze bardziej uwydatniły znaczenie skutecznych kontroli wywozu produktów podwójnego zastosowania, bowiem kontrole te zyskują na znaczeniu jako element odpowiedzi Komisji na bieżącą sytuację geopolityczną, w szczególności w formie sankcji. W tym samym okresie zaczęto coraz częściej stosować jednostronne kontrole wywozu, które nie mieściły się w zakresie międzynarodowych systemów kontroli wywozu, na przykład w odniesieniu do półprzewodników i sprzętu do produkcji półprzewodników lub surowców krytycznych wykorzystywanych w produkcji wrażliwych technologii prorozwojowych.

2. ROZWÓJ POLITYKI I RAM PRAWNYCH

2.1. Polityka kontroli wywozu

2.1.1. Modernizacja unijnej kontroli wywozu na podstawie rozporządzenia w sprawie produktów podwójnego zastosowania

W związku z przyjęciem bardziej zaawansowanego rozporządzenia w sprawie produktów podwójnego zastosowania Komisja i państwa członkowskie rozpoczęły jego skuteczne wykonywanie w szeregu nowych obszarów, takich jak przejrzystość, egzekwowanie i budowanie zdolności. W sekcji 3 poniżej opisano ważną rolę, którą odegrała DUCG, polegającą na rozszerzeniu „infrastruktury instytucjonalnej” unijnej kontroli wywozu w wyniku działań kilku grup ekspertów opracowujących nowe polityki, wytyczne, procedury itp.

Działania te obejmowały między innymi (i) powołanie „grupy ekspertów ds. powstających technologii” (ETEG) na potrzeby wymiany informacji z państwami członkowskimi na temat oceny ryzyka związanego z powstającymi technologiami; (ii) ustanowienie mechanizmu koordynacji egzekwowania prawa w celu wsparcia pracy krajowych organów ścigania w całej UE; (iii) opracowanie elektronicznego systemu rejestracji produktów podwójnego zastosowania (DUeS) w celu usprawnienia wymiany informacji między odpowiednimi służbami Komisji i państw członkowskich oraz (iv) zintensyfikowanie działań informacyjnych skierowanych do przemysłu i lepsze przestrzeganie przepisów w ramach „partnerstwa z sektorem prywatnym”.

Komisja i państwa członkowskie opracowały wytyczne mające na celu zapewnienie przejrzystości krajowych decyzji w sprawie zezwoleń w ramach rocznych sprawozdań państw członkowskich⁴. Wytyczne te zostały przygotowane przez działającą pod przewodnictwem Komisji Europejskiej grupę ekspertów technicznych ds. gromadzenia i przejrzystości danych, złożoną z przedstawicieli organów kontroli wywozu państw członkowskich.

W bardziej zaawansowanym rozporządzeniu położono też dodatkowy nacisk na wywóz produktów służących do cyberinwigilacji. Zwrócono uwagę na potencjalne ryzyko, jakie stwarza wywóz takich produktów z Unii i ich niewłaściwe użycie do celów poważnych naruszeń praw człowieka lub międzynarodowego prawa humanitarnego. W tym kontekście na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) 2021/821 16 października 2024 r. Komisja opublikowała

⁴ [Zalecenie Komisji \(UE\) 2024/214](#) z dnia 10 stycznia 2024 r. w sprawie wytycznych określających metodologię gromadzenia i przetwarzania danych na potrzeby przygotowania rocznego sprawozdania dotyczącego kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 – <https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2024/214/oj>.

wytyczne dotyczące wywozu produktów służących do cyberinwigilacji⁵, aby zapewnić informacje, głównie dla eksporterów, na temat sposobu dochowania należytej staranności i stosowania wewnętrznych systemów kontroli przed wywozem takich produktów.

2.1.2 Konsultacje i działania informacyjne

6 grudnia 2022 r. Komisja i czeska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej zorganizowały, przy wsparciu DUCG, Forum Kontroli Wywozu 2022. Stworzyło ono możliwość wymiany poglądów na temat wdrażania unijnego systemu kontroli wywozu i zmodernizowanego unijnego systemu kontroli wywozu z niemal 1 000 zainteresowanych stron z przemysłu i społeczeństwa obywatelskiego⁶. Komisja współpracowała z komisją śledczą Parlamentu Europejskiego ds. zbadania stosowania oprogramowania Pegasus⁷ i równoważnego oprogramowania szpiegowskiego służącego inwigilacji (komisja PEGA⁸) i uczestniczyła w wysłuchaniu przed tą komisją.

2.1.3 Współpraca z państwami trzecimi w 2022 r.

16 maja 2022 r. w Paris-Saclay odbyło się drugie posiedzenie Rady UE–USA ds. Handlu i Technologii (TTC UE–USA)⁹, a jego gospodarzem była prezydencja francuska w Radzie UE. TTC UE–USA wyraziła na tym posiedzeniu wspólną chęć wykorzystywania narzędzi kontroli wywozu w obronie bezpieczeństwa. UE i USA zobowiązały się w szczególności do poszerzenia współpracy i wspierania wymiany informacji na temat technologii podwójnego zastosowania i kontroli wywozu. Uznano, że prace TTC UE–USA mają zasadnicze znaczenie dla wypracowania wspólnych stanowisk Stanów Zjednoczonych i Unii Europejskiej w odpowiedzi na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie, między innymi przez ułatwienie współpracy w dziedzinie kontroli wywozu. Współpraca ta sprzyja przyjmowaniu dalszych wspólnych stanowisk, w tym aktualizacji wykazu towarów podlegających kontroli z uwzględnieniem decyzji podejmowanych w ramach wielostronnych reżimów kontroli eksportu, współpracy z partnerami oraz regularnym konsultacjom w sprawie nowych działań, które mogą mieć wpływ na UE lub Stany Zjednoczone.

Po drugim posiedzeniu ministerialnym TTC UE–USA UE i Stany Zjednoczone zaprosiły zainteresowane strony do udziału w drugim wydarzeniu informacyjnym poświęconym kontroli wywozu. Odbyło się ono 19 lipca 2022 r. i zaprezentowano na nim postępy, które poczyniono od października 2021 r. w ramach grupy roboczej 7 ds. kontroli wywozu, działającej w ramach TTC UE–USA. Było też okazją do przedstawienia przez przedstawicieli przemysłu, środowisk akademickich i społeczeństwa obywatelskiego opinii i pomysłów dotyczących przyszłych

⁵ https://policy.trade.ec.europa.eu/news/commission-publishes-guidelines-cyber-surveillance-exporters-2024-10-16_pl

⁶ https://policy.trade.ec.europa.eu/news/2022-export-control-forum-outcome-2022-12-13_pl

⁷ Pegasus to opracowane przez NSO Group, izraelskie przedsiębiorstwo zajmujące się bronią cybernetyczną, oprogramowanie szpiegujące przeznaczone do niejawnego i zdalnego instalowania w telefonach komórkowych obsługujących system iOS i Android.

⁸ <https://www.europarl.europa.eu/committees/pl/archives/9/pega/home/welcome-words>

⁹ W czerwcu 2021 r. UE i USA powołały Radę ds. Handlu i Technologii, która po raz pierwszy spotkała się w Pittsburghu 29 września 2021 r., i uzgodniły ambitne wspólne oświadczenie obejmujące m.in. współpracę w zakresie kontroli wywozu. Jedną z dziesięciu grup roboczych zajmuje się kontrolą wywozu, udzielaniem informacji i pracą nad takimi kwestiami, jak zmiany legislacyjne i regulacyjne, oceny ryzyka i dobre praktyki w zakresie udzielania zezwoleń, a także podejścia do przestrzegania i egzekwowania przepisów przez przemysł. Ponadto ta grupa robocza ma za zadanie promować zbieżne podejścia do kontroli w odniesieniu do wrażliwych technologii podwójnego zastosowania, a także prowadzić wspólne działania informacyjne skierowane do przemysłu w zakresie kontroli wywozu produktów podwójnego zastosowania.

inicjatyw oraz omówienia priorytetów współpracy z organami UE i Stanów Zjednoczonych w zakresie kontroli wywozu.

Gospodarzem trzeciego posiedzenia ministerialnego, które odbyło się 5 grudnia 2022 r. niedaleko Waszyngtonu, były Stany Zjednoczone. W kontekście współpracy w zakresie kontroli wywozu TTC UE–USA rozważała, w jaki sposób uprościć wywóz i powrotny wywóz produktów i technologii podwójnego zastosowania w ramach handlu transatlantyckiego poprzez pilotażową wymianę informacji. TTC UE–USA podjęła też starania o ułatwienie wzajemnej wymiany handlowej przez lepszą koordynację wprowadzania i publikowania zmian w wielostronnych wykazach kontrolnych, prowadzenie konsultacji w sprawie nowych działań regulacyjnych oraz koordynowanie z innymi partnerami działań informacyjnych w zakresie kontroli wywozu. Strony zobowiązały się do zacieśnienia współpracy w zakresie egzekwowania, w tym poprzez konsekwentne stosowanie ograniczeń wywozowych wynikających z sankcji wobec Rosji i Białorusi. Ponadto UE i Stany Zjednoczone zadeklarowały, że mają zamiar współpracować w dziedzinie kontroli wywozu wrażliwych i powstających technologii, z jednoczesnym zapewnieniem odpowiedniej ochrony przed ich niewłaściwym użyciem.

Dodatkowo Komisja i państwa członkowskie aktywnie uczestniczyły w działaniach 39 członków światowej koalicji na rzecz sankcji przeciwko Rosji („GECC”¹⁰), którzy w odpowiedzi na inwazję Rosji na Ukrainę w lutym 2022 r. wdrożyli zasadniczo zbliżone kontrole wywozu. GECC dąży do odcięcia dostępu Rosji i Białorusi do towarów, technologii i oprogramowania, które są niezbędne, aby kontynuować agresję wobec Ukrainy, i do pozbawienia sektorów obrony, lotnictwa i gospodarki morskiej agresorów kluczowych materiałów.

Ponadto 13 czerwca i 17 listopada 2022 r. UE i Norwegia przeprowadziły dialogi na temat kontroli wywozu odpowiednio broni i produktów podwójnego zastosowania. Strony omówiły nowe rozporządzenie UE w sprawie produktów podwójnego zastosowania i zmiany legislacyjne w Norwegii oraz wymieniły poglądy na temat najnowszych zmian w zakresie kontroli wywozu, planowanych spotkań w ramach systemów kontroli wywozu oraz informacji o odmowach. UE i Norwegia omówiły również ograniczenia wywozowe dotyczące produktów podwójnego zastosowania i zaawansowanych technologii.

2.2. Aktualizacje wykazu kontrolnego UE

Wykaz kontrolny UE w załączniku I do rozporządzenia zasadniczo zawiera wykaz produktów podwójnego zastosowania, w tym oprogramowania i technologii, które podlegają kontroli ze względu na ich potencjalne wykorzystanie do celów zarówno cywilnych, jak i wojskowych. Wykaz podlega regularnej aktualizacji, aby uwzględniać zmiany w wielostronnych reżimach kontroli eksportu, takich jak porozumienie z Wassenaar, Grupa Australijska, Grupa Dostawców Jądrowych i Reżim Kontrolny Technologii Rakietowych (MTCR).

Aby zaktualizować wykaz kontrolny UE, 21 października 2022 r. Komisja przyjęła rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/66¹¹, dostosowujące rozporządzenie UE w sprawie produktów podwójnego zastosowania do decyzji podjętych do grudnia 2021 r. w ramach międzynarodowych systemów kontroli wywozu. Zaktualizowany wykaz zawiera

¹⁰ Członkami GECC są Australia, Kanada, 27 państw członkowskich UE, Islandia, Japonia, Liechtenstein, Nowa Zelandia, Norwegia, Korea Południowa, Szwajcaria, Zjednoczone Królestwo, Stany Zjednoczone i Tajwan.

¹¹ http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/66/oj

nowe produkty z obszaru elektroniki, półprzewodników i komputerów, sektorów chemicznych i biologicznych oraz z kategorii kosmonautyka, aeronautyka i napęd. 3 maja 2022 r., w następstwie rosyjskiej inwazji wojskowej na Ukrainę i wynikającego z tego przyjęcia unijnych środków ograniczających mających na celu ograniczenie wywozu produktów i technologii podwójnego zastosowania do Rosji, Komisja przyjęła też rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/699¹², w którym usunięto Rosję z zakresu generalnych unijnych zezwoleń na wywóz określonych w rozporządzeniu w sprawie produktów podwójnego zastosowania.

2.3. Krajowe środki wykonawcze i egzekucyjne

2.3.1. Środki wykonawcze

Rozporządzenie w sprawie produktów podwójnego zastosowania wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich. Przewidziano w nim jednak, że państwa członkowskie mogą zastosować konkretne środki w celu wprowadzenia w życie konkretnych przepisów, oraz że informacje dotyczące tych środków muszą być publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. W związku z tym 8 lutego 2022 r. Komisja opublikowała notę informacyjną¹³ zawierającą opis środków przedsięwziętych przez państwa członkowskie, dotyczących m.in. rozszerzenia kontroli pośrednictwa i tranzytu, rozszerzenia kontroli na produkty niewymienione w wykazie ze względów bezpieczeństwa publicznego oraz ze względu na prawa człowieka, wprowadzenia krajowych generalnych zezwoleń na wywóz oraz stosowania kontroli transferów wewnątrzunijnych w przypadku produktów niewymienionych w wykazie. Takie noty informacyjne zapewniają przejrzystość obowiązujących przepisów i odzwierciedlają wysiłki UE zmierzające do wspierania spójnego i skutecznego wdrażania kontroli przez eksporterów w całej UE.

2.3.2. Środki egzekucyjne

Komisja nie otrzymała informacji o żadnych zmianach w wykazie krajowych środków egzekucyjnych opublikowanym z rocznym sprawozdaniem na temat kontroli wywozu za rok 2019¹⁴.

2.4 Wywóz z Irlandii Północnej

Wraz z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii 1 stycznia 2021 r. wywóz produktów podwójnego zastosowania z UE do Zjednoczonego Królestwa zaczął podlegać kontroli na podstawie rozporządzenia¹⁵.

Szczegółne ustalenia określono w Protokole w sprawie Irlandii Północnej (NI)¹⁶, który stanowi, że rozporządzenie ma zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do Irlandii Północnej¹⁷, przy czym Zjednoczone Królestwo działa jako właściwy organ na mocy rozporządzenia w odniesieniu do wywozu z Irlandii Północnej do państw trzecich spoza UE. Komisja opracowała specjalne bezpieczne narzędzie elektroniczne, aby wspierać wymianę

¹² http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/699/oj

¹³ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52022XC0208\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52022XC0208(02))

¹⁴ [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM\(2019\)562&lang=pl](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2019)562&lang=pl)

¹⁵ W międzyczasie Zjednoczone Królestwo objęto generalnym unijnym zezwoleniem na wywóz EU001.

¹⁶ Dz.U. L 29 z 31.1.2020, s. 7 („umowa o wystąpieniu”).

¹⁷ Art. 5 ust. 4 protokołu NI i sekcja 47 załącznika 2 do tego protokołu.

informacji z właściwym organem Zjednoczonego Królestwa odpowiedzialnym za stosowanie rozporządzenia w Irlandii Północnej i z tego kraju; narzędzie to wykorzystywano przez cały rok 2022. Umożliwia ono organom Zjednoczonego Królestwa dostęp do informacji o odmowach wydanych przez państwa członkowskie UE i dotyczących zasadniczo identycznych transakcji, a także prowadzenie dwustronnych konsultacji z państwem członkowskim wydającym decyzję, jak przewidziano w rozporządzeniu.

3. DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KOORDYNACYJNEJ DS. PRODUKTÓW PODWÓJNEGO ZASTOSOWANIA

DUCG skupia ekspertów z Komisji i państw członkowskich, której zadaniem jest zbadanie wszelkich kwestii dotyczących stosowania kontroli wywozu¹⁸. W 2022 r. odbyło się siedem posiedzeń DUCG: 20 stycznia, 15 marca, 24 maja, 14 lipca, 11 października i 8 grudnia, a także 6 grudnia 2022 r. w formie Forum Kontroli Wywozu z udziałem zainteresowanych stron. 14 lipca 2022 r. odbyła się specjalna sesja poświęcona przeglądowi projektu rozporządzenia delegowanego z 2021 r. aktualizującego załącznik I do rozporządzenia. W 2022 r. konsultowano się również z DUCG w sprawie nadzwyczajnej aktualizacji załącznika I, mającej na celu włączenie produktów objętych kontrolą na podstawie decyzji Grupy Australijskiej.

3.1. Konsultacje w sprawie kwestii dotyczących wdrażania – ogólna wymiana informacji

Komisja i przedstawiciele państw członkowskich w DUCG przeprowadzili ogólną wymianę informacji na temat kwestii związanych z kontrolą wywozu. W szczególności wymiana poglądów DUCG dotyczyła aspektów wykonania, takich jak rozróżnienie między „środkami krajowymi” a „krajowymi wykazami kontrolnymi” na podstawie art. 9 rozporządzenia, zezwolenia dla dużych projektów oraz kontroli wywozu/transferu wartości niematerialnych i prawnych.

3.2 Wytyczne i noty z wytycznymi

DUCG zainicjowała badanie ankietowe skierowane do właściwych organów, którego przedmiotem było wdrażanie wytycznych z 23 września 2021 r.¹⁹ w zakresie badań dotyczących produktów podwójnego zastosowania, zatwierdziła plan monitorowania stosowania wytycznych w zakresie przestrzegania przepisów przez przemysł, wymieniała informacje na temat krajowych środków wykonawczych na potrzeby aktualizacji oficjalnej noty informacyjnej dotyczącej środków krajowych oraz rozpoczęła dyskusje na temat przygotowania wytycznych dotyczących niematerialnego transferu technologii.

3.3 Wymiana informacji technicznych – grupy ekspertów technicznych

Właściwe organy państw członkowskich wniosły do DUCG specjalistyczną wiedzę techniczną, którą wykorzystywano podczas aktualizacji wykazu kontrolnego UE, i wzięły udział w dyskusjach na temat szeregu konkretnych kwestii dotyczących wdrażania, o których wspomniano powyżej.

¹⁸ Niniejsze sprawozdanie jest także wymagane na mocy rozporządzenia rocznym sprawozdaniem z działalności, badań i konsultacji DUCG.

¹⁹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=uriserv:OJ.L_.2021.338.01.0001.01.POL

Pod nadzorem Komisji DUCG zastosowała też inicjatywy mające na celu rozwiązanie niektórych problemów technicznych związanych z wdrożeniem i powołała specjalne grupy ekspertów w celu wdrożenia wymogów nowego rozporządzenia. Szczególną rolę grup ekspertów technicznych opisano obecnie w art. 24 ust. 3 nowego rozporządzenia.

W 2022 r. aktywnie działały następujące grupy ekspertów:

- a) grupa ekspertów ds. nadzoru nad technologiami (STEG) umożliwia ekspertom z państw członkowskich wniesienie wkładu w rozwój unijnego systemu kontroli produktów służących do cyberinwigilacji. Mandat STEG obejmuje dyskusje o charakterze technicznym na temat ryzyka związanego z wywozem produktów służących do cyberinwigilacji – w szczególności ryzyka wykorzystywania takich produktów do celów wewnętrznych represji lub poważnych naruszeń praw człowieka lub międzynarodowego prawa humanitarnego. Od 2021 r. STEG pracuje nad przygotowaniem wytycznych dotyczących wywozu produktów służących do cyberinwigilacji na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) 2021/821²⁰. W 2022 r. prace skoncentrowano na zakresie definicji produktów służących do cyberinwigilacji;
- b) grupa ekspertów technicznych ds. powstających technologii (ETEG) kontynuowała wymianę informacji na temat zagrożeń związanych z wywozem powstających technologii i wyzwań związanych z kontrolą takiego wywozu. Członkowie ETEG uznali, że głównym priorytetem jest opracowanie i stosowanie operacyjnego narzędzia oceny ryzyka. ETEG zorganizowała również dyskusje na temat technologii kwantowej, obejmujące prezentacje przedstawicieli sektora prywatnego;
- c) mechanizm koordynacji egzekwowania prawa (ECM), uruchomiony zgodnie z art. 25 rozporządzenia, który ma wspierać wymianę informacji i bezpośrednią współpracę między właściwymi organami i organami ścigania państw członkowskich;
- d) grupa ekspertów technicznych ds. gromadzenia danych i przejrzystości (DCT-TEG), która w 2022 r. była szczególnie aktywna i spotkała się siedem razy, aby przygotować wytyczne dotyczące przejrzystości. Eksperti omówili kilka projektów i przeprowadzili szeroko zakrojone dyskusje na temat nowej metodologii gromadzenia i raportowania danych na temat wydawania zezwoleń, przed zaplanowanymi na początek 2023 r. publicznymi konsultacjami²¹ z zainteresowanymi stronami oraz
- e) grupa ekspertów technicznych ds. budowania zdolności (CB-TEG), powołana w celu wspierania regularnych szkoleń i dzielenia się wiedzą specjalistyczną w ramach unijnej społeczności użytkowników produktów podwójnego zastosowania, w tym opracowywania wspólnych programów szkoleniowych dla urzędników państw członkowskich. CB-TEG gromadziła od państw członkowskich informacje na temat potrzeb szkoleniowych i poczyniła postępy w przygotowywaniu sprawozdania dotyczącego wykonalności.

²⁰ Kolejne wytyczne Komisja opublikowała 16 października 2024 r.

²¹ https://policy.trade.ec.europa.eu/consultations/guidelines-data-collection-and-preparation-eu-annual-report-dual-use-export-controls-under_pl#respond-to-the-consultation

3.4 Wsparcie techniczne w przygotowywaniu aktualizacji wykazu kontrolnego UE i krajowych środków wykonawczych

Zgodnie z art. 17 rozporządzenia DUCG organizowała techniczne sesje informacyjne, aby wspierać opracowanie wniosku dotyczącego rozporządzenia delegowanego Komisji aktualizującego wykaz kontrolny UE. 14 lipca 2022 r. eksperci krajowi i obserwatorzy z Parlamentu Europejskiego wzięli udział w specjalnym posiedzeniu DUCG, podczas którego przedstawiciele niemieckiego Federalnego Urzędu ds. Gospodarki i Kontroli Eksportu (BAFA) zaprezentowali kluczowe zmiany wprowadzone do wykazu kontrolnego UE. Komisja przyjęła akt delegowany w październiku 2022 r.

DUCG przeprowadziła wymianę informacji dotyczących krajowych środków wykonawczych i przygotowała aktualizację noty informacyjnej w sprawie środków krajowych, którą opublikowano 8 lutego 2022 r.

3.5 Wymiana danych dotyczących zezwoleń i wdrażania

DUCG zakończyła gromadzenie danych na temat wydawania zezwoleń za rok 2020 w oparciu o uzgodniony kwestionariusz wymiany danych (DEQ), aby zapewnić przegląd wdrażania kontroli wywozu w całej UE i umożliwić publikację zagregowanych danych w rocznym sprawozdaniu z kontroli wywozu w UE za rok 2019²². DUCG zainicjowała również gromadzenie danych dotyczących wydawania zezwoleń za rok 2021.

3.6 Narzędzia informatyczne do wymiany informacji między państwami członkowskimi i do elektronicznego wydawania zezwoleń

Komisja, wspierana przez DUCG, w dalszym ciągu pracowała nad rozwijaniem elektronicznego systemu rejestracji produktów podwójnego zastosowania (DUeS) jako głównego systemu informatycznego unijnej sieci kontroli wywozu. Platforma ta odgrywa kluczową rolę w skutecznym stosowaniu rozporządzenia.

Nowe funkcje opracowano w celu wsparcia wymiany informacji na temat odmów transferów wewnątrzunijnych oraz w celu wsparcia regularnych przeglądów i aktualizacji informacji o odmowach. W szczególności DUCG zakończyła przegląd odmów udzielonych w 2013 r. i kontynuowała przegląd danych z 2014 r.

Udoskonalono również inne funkcje DUeS:

- a) w styczniu 2022 r. wdrożono nową funkcję przeglądu odmów;
- b) w marcu 2022 r. utworzono nowy moduł usprawniający wymianę informacji związanych z powiadomieniami/zezwoleńiami i odmowami na podstawie przepisów dotyczących sankcji wobec Rosji i Białorusi. Wprowadzono kolejne aktualizacje, aby wdrożyć niezbędne zmiany po aktualizacji pakietów sankcji oraz

²² Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wykonania rozporządzenia (UE) 2021/821 ustanawiającego unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania (COM(2022) 434 final).

- c) nowa funkcja umożliwiła wymianę informacji z państwami członkowskimi na temat wdrażania sankcji wobec Rosji.

Rok 2022 był również drugim rokiem funkcjonowania systemu zezwoleń elektronicznych dotyczących produktów podwójnego zastosowania – eLicensing, który umożliwia właściwym organom i eksporterom przeprowadzanie kontroli on-line i zmniejszenie obciążeń administracyjnych związanych z tymi kontrolami. Ma on na celu zastąpienie systemów off-line lub przestarzałych krajowych systemów elektronicznych, aby umożliwić sprawniejszą wymianę informacji, w tym w zakresie przekazywania Komisji danych dotyczących wydawania zezwoleń w kontekście art. 26 rozporządzenia. W 2021 r. system eLicensing został uruchomiony na Łotwie i w Rumunii. W 2022 r. system ten dodatkowo ulepszono i dostosowano do obsługi włoskiego organu wydającego zezwolenia (od lipca 2022 r.); trwały też przygotowania do włączenia jako użytkowników systemu organów ze Słowenii i Walonii w 2023 r. Zainteresowanie dołączeniem do projektu wyraziły również Węgry i Belgia (Region Brukseli).

W ramach dialogów z krajami partnerskimi Komisja analizuje możliwości udostępnienia narzędzia eLicensing swoim partnerom spoza UE. Zainteresowanie wykorzystaniem tego narzędzia wyraziły Mołdawia, Bośnia i Hercegowina oraz Serbia.

Projekt eLicensing rozwija się również w nowych kierunkach, aby zwiększyć skuteczność kontroli, na przykład przez połączenie systemu eLicensing z krajowymi systemami celnymi za pośrednictwem środowiska jednego okienka w dziedzinie cel. Dzięki temu wymiana informacji ponad granicami i z organami celnymi staje się znacznie łatwiejsza, co zmniejsza obciążenia regulacyjne dla podmiotów i umożliwia automatyczne zarządzanie zezwoleniami. Odbywa się to za pośrednictwem platformy wymiany świadectw „CERTEx” zarządzanej przez DG TAXUD. Wzajemne połączenie między systemem eLicensing a krajowymi organami celnymi funkcjonuje od grudnia 2022 r.

Na wniosek państw członkowskich, które korzystają już z systemów elektronicznego wydawania zezwoleń, w kwietniu 2022 r. Komisja zainicjowała nowy projekt „eLicensing bridge”, który ma umożliwić połączenie krajowych systemów wydawania zezwoleń z systemami celnymi za pośrednictwem systemu eLicensing. W projekcie pilotażowym bierze udział Finlandia. Zainteresowanie przystąpieniem do projektu wyraziła Belgia (Flandria).

3.7 Przejrzystość i działania informacyjne

DUCG brała udział w przygotowaniu rocznego sprawozdania dotyczącego kontroli wywozu za 2022 r. – opublikowanego z drugim sprawozdaniem rocznym na temat monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii²³ – które zawiera informacje dla zainteresowanych strony na temat wdrażania kontroli wywozu produktów podwójnego zastosowania w UE, w tym o działaniach Grupy Koordynacyjnej ds. Produktów Podwójnego Zastosowania.

3.8 Wsparcie na rzecz współpracy międzynarodowej

W kontekście działającej w ramach Rady UE–USA ds. Handlu i Technologii grupy roboczej ds. kontroli wywozu ze Stanami Zjednoczonymi DUCG wspierała odnośne dyskusje na temat

²³ [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM\(2022\)433&lang=en](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2022)433&lang=en)

uproszczenia wywozu powrotnego, w szczególności (i) analizę krajowych praktyk w zakresie stosowania generalnego unijnego zezwolenia na wywóz EU001 oraz (ii) ukierunkowane dyskusje ekspertów na temat amerykańskich wyjątków od zezwoleń, które dopuszczają powrotny wywóz z UE produktów podwójnego zastosowania pochodzących ze Stanów Zjednoczonych.

3.9 Badania dotyczące produktów podwójnego zastosowania i kontrola wywozu wartości niematerialnych i prawnych

DUCG zorganizowała ukierunkowane dyskusje na temat wzajemnych powiązań między kontrolą wywozu a badaniami dotyczącymi technologii podwójnego zastosowania. Dyskusje takie odbywały się w ramach strategii Komisji dotyczącej międzynarodowej współpracy w dziedzinie badań naukowych i innowacji („Horyzont Europa”) przy wsparciu ekspertów Komisji z DG ds. Badań Naukowych i Innowacji oraz ekspertów zewnętrznych.

3.10 Przegląd wydarzeń związanych z produktami podwójnego zastosowania w latach 2023 i 2024

1. Aktualizacje załącznika I do rozporządzenia:

- 11 stycznia 2023 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej Komisja opublikowała rozporządzenie delegowane (UE) 2023/66 zmieniające załącznik I do rozporządzenia w sprawie produktów podwójnego zastosowania. W ramach corocznej aktualizacji wykaz dostosowano do decyzji podjętych w ramach wielostronnych reżimów kontroli eksportu, niezależnie od unijnych ograniczeń wywozowych wobec Rosji lub Białorusi.
- 23 lutego 2023 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej Komisja opublikowała rozporządzenie delegowane (UE) 2023/996, aby przeprowadzić nadzwyczajną aktualizację załącznika I do rozporządzenia i włączyć do niego produkty podlegające kontroli na podstawie decyzji Grupy Australijskiej.
- 15 września 2023 r. Komisja opublikowała rozporządzenie delegowane 2023/2616, będące regularną roczną aktualizacją załącznika I do rozporządzenia. Rozporządzenie obowiązuje od 16 września 2023 r.
- 5 września 2024 r. Komisja przyjęła roczną aktualizację załącznika I, która ma wejść w życie dwa miesiące później.

2. Krajowe wykazy kontrolne państw członkowskich

- 20 października 2023 r. Komisja opublikowała pierwsze unijne zestawienie krajowych wykazów kontrolnych, które obejmuje kontrole krajowe wdrożone przez Hiszpanię i Niemcy w odniesieniu do niektórych powstających technologii. Zestawienie zostało zmienione 27 września 2024 r., aby uwzględnić w nim kontrole krajowe przyjęte przez Francję. Odzwierciedla ono kontrole produktów na szczeblu krajowym, które nie zostały przyjęte w ramach reżimów wielostronnych obejmujących niektóre powstające technologie. Jest to pierwsze zestawienie krajowych wykazów kontrolnych sporządzone na podstawie rozporządzenia. Umożliwia państwom członkowskim nakładanie wymogów w zakresie zezwoleń przez odwoływanie się do krajowych wykazów kontrolnych innych państw członkowskich, które opublikowano w zestawieniu, bez konieczności przyjmowania własnych kontroli krajowych.

3. Kontrole wywozu w ramach strategii bezpieczeństwa gospodarczego

- Po przyjęciu 20 czerwca 2023 r. strategii bezpieczeństwa gospodarczego²⁴ Komisja opublikowała 24 stycznia 2024 r. białą księgę w sprawie kontroli wywozu²⁵ określającą sposób, w jaki należy zwiększyć skuteczność unijnej kontroli wywozu w kontekście rosnących napięć geopolitycznych, z myślą o lepszym utrzymaniu bezpieczeństwa międzynarodowego i lepszej ochronie interesów bezpieczeństwa UE. W białej księdze zaproponowano krótko- i średnioterminowe działania mające na celu poprawę koordynacji kontroli wywozu produktów podwójnego zastosowania w UE. Działania te obejmują: jednolite kontrole unijne w odniesieniu do produktów, w przypadku których kontrole nie zostały przyjęte na szczeblu wielostronnym ze względu na blokady lub opóźnienia w systemach kontroli wywozu; forum koordynacji politycznej wysokiego szczebla ds. kontroli wywozu; mechanizm lepszej koordynacji nowych krajowych wykazów kontrolnych oraz ocenę rozporządzenia w sprawie produktów podwójnego zastosowania w 2025 r. Biała księga była przedmiotem konsultacji publicznych, które przeprowadzono od 2 lutego do 30 kwietnia 2024 r. i w ramach których uzyskano 23 odpowiedzi, wykorzystane w wewnętrznych obradach Komisji.

4. Ograniczenia wywozowe wobec Rosji

- W latach 2023 i 2024 Komisja aktywnie kontynuowała zaostrzanie ograniczeń eksportowych dotyczących produktów podwójnego zastosowania w kontekście sankcji wobec Rosji, w szczególności przyjęła 14. pakiet sankcji w czerwcu 2024 r.²⁶ Komisja opublikowała również wytyczne w celu wsparcia wdrażania i egzekwowania oraz przeciwdziałania obchodzeniu sankcji. W szczególności Komisja opracowała we współpracy z partnerami – Japonią, Zjednoczonym Królestwem i Stanami Zjednoczonymi – wykaz tzw. wspólnych produktów o wysokim priorytecie (ostatnio zaktualizowany w lutym 2024 r.)²⁷, obejmujący produkty podwójnego zastosowania i zaawansowane technologie wykorzystywane w rosyjskich systemach uzbrojenia, które znaleziono na polu walki w Ukrainie, lub mające kluczowe znaczenie dla rozwoju, produkcji lub użytkowania tych rosyjskich systemów wojskowych.

5. Działania na arenie międzynarodowej

- Przez cały rok 2023 Komisja omawiała kwestie związane z kontrolą wywozu ze swoimi partnerami, m.in. ze Stanami Zjednoczonymi. W szczególności na czwartym posiedzeniu TTC UE–USA, które odbyło się 10 maja 2023 r., omówiono kwestie takie jak ułatwienia w handlu i wypracowano solidną podstawę do współpracy w zakresie sankcji związanych z Rosją. Ostatnie spotkanie zainteresowanych stron w ramach TTC UE–USA odbyło się 19 lipca 2023 r., a jego głównym tematem był powrotny wywóz produktów podwójnego zastosowania. Ponadto 26 października 2023 r. Komisja przeprowadziła pierwszy wirtualny dialog w sprawie kontroli wywozu z Chinami oraz drugi taki dialog 24 października 2024 r.

4. UNIJNE KONTROLE WYWOZU – KLUCZOWE DANE

W niniejszej sekcji przedstawiono zagregowane unijne dane dotyczące kontroli wywozu za rok referencyjny 2022. Przekazane przez państwa członkowskie dane bazowe ze względu na ich objętość przedstawiono w formie skonsolidowanej w dokumencie roboczym służb Komisji,

²⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52023JC0020&qid=1687525961309>

²⁵ <https://circabc.europa.eu/ui/group/aac710a0-4eb3-493e-a12a-e988b442a72a/library/a44df99c-18d2-49df-950d-4d48f08ea76f/details?download=true>

²⁶ https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/overview-sanctions-and-related-resources_pl

²⁷ https://policy.trade.ec.europa.eu/news/eu-and-partners-expand-list-common-high-priority-items-further-weaken-russias-war-effort-2024-02-23_pl

który dołączono do sprawozdania. Dane te udostępniono zgodnie z nowymi wytycznymi dotyczącymi sprawozdawczości²⁸, które niniejszym stosuje się po raz pierwszy.

Przyjęcie rozporządzenia (UE) 2021/821 było wyrazem zaangażowania UE na rzecz poprawy sprawozdawczości publicznej i zwiększenia przejrzystości. Art. 26 rozporządzenia stanowi, że roczne sprawozdanie Unii dotyczące wykonywania kontroli wywozu zawiera istotne informacje na temat zezwoleń, odmów i zakazów, a także informacje na temat administracji oraz egzekwowania kontroli.

Od 2013 r. DUCG opracowała na zasadzie dobrowolności mechanizm gromadzenia danych dotyczących zezwoleń i wspierała przygotowywanie rocznego sprawozdania dla Parlamentu Europejskiego i Rady, które zawierało zagregowane unijne dane dotyczące zezwoleń oraz inne informacje związane z kontrolą wywozu. Gromadzenie danych odbywało się co roku i format ten był stopniowo rozszerzany w celu pozyskiwania danych dotyczących różnych rodzajów zezwoleń, a także dotyczących administracji oraz wykonywania i egzekwowania kontroli.

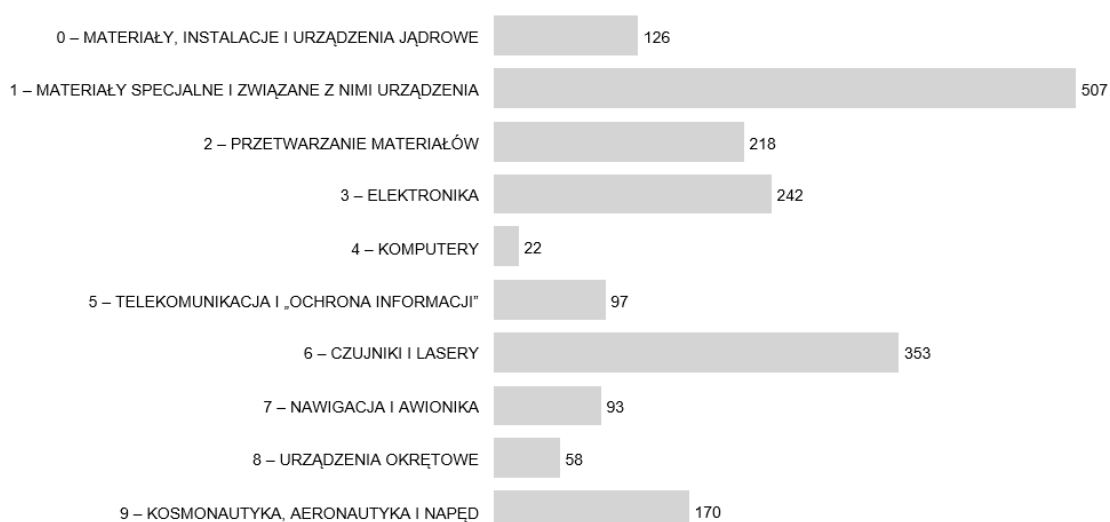
Zgodnie z niedawno przyjętymi wytycznymi dotyczącymi przejrzystości metodologię gromadzenia danych opracowano w taki sposób, aby zapewnić jej długotrwały charakter i umożliwić państwom członkowskim dostarczanie Komisji istotnych informacji w sposób wydajny i racjonalny pod względem kosztów, a przy tym rzetelny pod względem statystycznym i zapewniający należyłą ochronę informacji osobowych, szczególnie chronionych informacji handlowych lub chronionych informacji dotyczących obronności, polityki zagranicznej lub bezpieczeństwa narodowego.

4.1. Rodzaje produktów

Rozporządzenie ma zastosowanie przede wszystkim do wywozu ponad 1 800 produktów podwójnego zastosowania wymienionych w wykazie kontrolnym UE i sklasyfikowanych w 10 kategoriach (wykres 1). Jest to podstawowe uzasadnienie, które skłoniło ekspertów UE do grupowania produktów w załączniku I według „rodzajów produktów” do celów sprawozdania rocznego UE²⁹.

²⁸ [Zalecenie Komisji \(UE\) 2024/214](#) z dnia 10 stycznia 2024 r. w sprawie wytycznych określających metodologię gromadzenia i przetwarzania danych na potrzeby przygotowania rocznego sprawozdania dotyczącego kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/821 („wytyczne”).

²⁹ Por. art. 26 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia.

Wykres 1: Liczba produktów podwójnego zastosowania wymienionych w 10 kategoriach w załączniku I do rozporządzenia

W celu zapewnienia wymaganego poziomu przejrzystości sprawozdawczości publicznej, a zarazem zagwarantowania wydajnego i zrównoważonego gromadzenia danych w dłuższym okresie, zdecydowano, że punktem odniesienia dla określenia rodzajów produktów będzie klasyfikacja produktów podwójnego zastosowania na poziomie 5-cyfrowym³⁰, a jednocześnie dopilnowanie, aby określenie rodzajów produktów ułatwiało dostarczanie istotnych informacji z punktu widzenia bezpieczeństwa, polityki i handlu. Załącznik A do wytycznych zawiera wykaz 52 rodzajów produktów, który wykorzystano do gromadzenia danych dotyczących zezwoleń i sporządzenia niniejszego sprawozdania rocznego. Zezwolenia przedstawiono w podziale na rodzaje produktów i odpowiednie miejsca przeznaczenia zgodnie z wymogami rozporządzenia, z uwzględnieniem charakteru, celu i cech poszczególnych rodzajów zezwoleń, a także różnych praktyk stosowanych przez państwa członkowskie w dziedzinie udzielania zezwoleń i gromadzenia danych. Ponadto należało dostosować sposób gromadzenia odpowiednich danych i przekazywania ich Komisji przez państwa członkowskie zgodnie ze specyfiką poszczególnych rodzajów zezwoleń i praktyk krajowych. Z tego powodu dane liczbowe przedstawione w niniejszym sprawozdaniu odzwierciedlają liczbę państw członkowskich, które dostarczyły dane bazowe dotyczące każdego rodzaju zezwolenia. W metodologii uwzględniono również to, że zezwolenia mogą odnosić się do wielu produktów należących do wielu rodzajów produktów.

W odniesieniu do produktów służących do cyberinwigilacji definicja zawarta w art. 2 pkt 20 obejmuje zarówno produkty wymienione w załączniku I, jak i produkty niewymienione w wykazie. W załączniku B do wytycznych wskazano pięć produktów wymienionych w załączniku I do rozporządzenia, które odpowiadają definicji zawartej w art. 2 pkt 20. Decyzję o tym, czy konkretny produkt niewymieniony w wykazie spełnia wymogi definicji prawnej, podejmują w każdym indywidualnym przypadku państwa członkowskie i Komisja w ramach STEG. Zgodnie z art. 26 ust. 2 rozporządzenia, w oparciu o dane przekazane przez państwa członkowskie, w sprawozdaniu rocznym należy uwzględnić również wnioski i zezwolenia dotyczące produktów służących do cyberinwigilacji niewymienionych w wykazie. Wnioski i zezwolenia dotyczące innych wymienionych w wykazie produktów mogą zostać włączone do sprawozdania na podstawie decyzji odpowiedniego właściwego organu.

³⁰ Np. ECCN 0A001: Reaktory jądrowe.

4.2 Przegląd zezwoleń według rodzaju zezwolenia³¹

W 2022 r. łączna wartość handlu produktami podwójnego zastosowania, który był przedmiotem zezwoleń³², wyniosła 57,3 mld EUR, co stanowiło 2 % wywozu towarów poza UE (wykres 2). Przekłada się to na 138 764 zezwolenia i powiadomienia³³. W odniesieniu do rodzajów zezwoleń większość transakcji dotyczy generalnych unijnych zezwoleń na wywóz (93 311), krajowych generalnych zezwoleń na wywóz (26 953) i indywidualnych zezwoleń (17 072). Pod względem wartości najwyższą pozycję zajmują globalne zezwolenia na wywóz (27,3 mld EUR), indywidualne zezwolenia na wywóz (17,1 mld EUR) i generalne unijne zezwolenia na wywóz (9,6 mld EUR).

4.3 Odmowy i zakazy

W 2022 r. zgłoszono 813 odmów w odniesieniu do wywozu o wartości 0,98 mld EUR. Z danych tych wynika, że odmowy wydano w odniesieniu do jedynie niewielkiej części wywozu z UE (0,04 % wartości całkowitego wywozu towarów poza UE-27 w tym roku).

Zezwolenia na wywóz według rodzaju zezwolenia

Rodzaj zezwolenia	Wartość w EUR	Liczba
Indywidualne zezwolenie na wywóz	17 106 mln [25]	17 072 [25]
Globalne zezwolenie na wywóz	27 333 mln [19]	588 [24]
Krajowe generalne zezwolenia na wywóz (zastosowania)	846 mln [8]	26 953 [9]
Generalne unijne zezwolenie na wywóz (zastosowania)	9 653 mln [16]	93 311 [20]
Zezwolenie na pośrednictwo	1 mln [8]	6 [8]
Zezwolenie na świadczenie pomocy technicznej	3 mln [9]	4 [9]
Zezwolenie na tranzyt	38 mln [10]	125 [10]
Zezwolenie na podstawie krajowego środka kontroli	1 062 mln [9]	115 [9]
Zezwolenie dotyczące produktów niewymienionych w wykazie	55 mln [15]	219 [15]
Zezwolenie na transfer wewnętrzny	1 254 mln [16]	371 [16]

W odniesieniu do każdego punktu pomiarowego przedstawionego na wykresie w nawiasach podano liczbę państw członkowskich, które przekazały dane bazowe.

Wykres 2: Zezwolenia na wywóz według rodzaju zezwolenia

4.4 Zezwolenia indywidualne

Zezwolenia indywidualne są zezwoleniami udzielonymi jednemu określone mu eksporterowi w odniesieniu do jednego użytkownika końcowego lub odbiorcy w państwie trzecim i obejmującymi jeden lub więcej produktów podwójnego zastosowania. Do celów niniejszego

³¹ Uwaga: zgodnie z art. 26 ust. 2 akapit trzeci rozporządzenia sekcje 4.2–4.7 niniejszego sprawozdania nie zawierają danych dotyczących produktów służących do cybernawigacji. Informacje dotyczące tych produktów zawarto w sekcji 4.8 poniżej.

³² Uwaga: dane te obejmują dobrowolnie gromadzone dane dotyczące wykorzystania krajowych generalnych zezwoleń na wywóz i generalnych unijnych zezwoleń na wywóz.

³³ Uwaga: dane te obejmują dobrowolnie gromadzone dane dotyczące wykorzystania krajowych generalnych zezwoleń na wywóz i generalnych unijnych zezwoleń na wywóz.

sprawozdania za zezwolenia indywidualne uznaje się indywidualne zezwolenia na wywóz, zezwolenia na pośrednictwo, zezwolenia na świadczenie pomocy technicznej, zezwolenia na tranzyt, zezwolenia na transfer wewnątrzunijny, zezwolenia na podstawie krajowego środka kontroli oraz zezwolenia dotyczące produktów niewymienionych w wykazie, jak określono w wytycznych.

Z przeglądu indywidualnych zezwoleń w 2022 r. podziale na 10 kategorii produktów wymienionych w załączniku I do rozporządzenia, jak również niewymienionych w wykazie produktów podlegających kontroli (wykres 3) wynika, że największą liczbę zezwoleń pod względem wartości rynkowej udzielono w odniesieniu do produktów kategorii 0 – *Materiały, instalacje i urządzenia jądrowe* (8,1 mld EUR, 41 % łącznej wartości), a następnie kategorii 2 – *Przetwarzanie materiałów* (2,5 mld EUR, 13 % łącznej wartości) oraz kategorii 5 – *Telekomunikacja i „ochrona informacji”* (2,3 mld EUR, 12 % łącznej wartości). Najwięcej indywidualnych zezwoleń dotyczyło produktów kategorii 2 – *Przetwarzanie materiałów* (5 592, co stanowi 29 % ich całkowitej liczby), a następnie kategorii 1 – *Materiały specjalne i związane z nimi urządzenia* (4 501, co stanowi 23 % całkowitej liczby) oraz kategorii 5 – *Telekomunikacja i „ochrona informacji”* (3 205, co stanowi 17 % całkowitej liczby).

Indywidualne zezwolenia na wywóz według kategorii produktów wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2021/821

Kategoria produktów	Wartość w EUR	Liczba
0 MATERIAŁY, INSTALACJE I URZĄDZENIA JĄDROWE	8 057 mln	1303
1 MATERIAŁY SPECJALNE I ZWIĄZANE Z NIMI URZĄDZENIA	1 315 mln	4501
2 PRZETWARZANIE MATERIAŁÓW	2 465 mln	5592
3 ELEKTRONIKA	1 683 mln	1666
4 KOMPUTERY	14 mln	44
5 TELEKOMUNIKACJA I „OCHRONA INFORMACJI”	2 320 mln	3205
6 CZUJNIKI I LASERY	1 147 mln	1863
7 NAWIGACJA I AWIONIKA	57 mln	345
8 URZĄDZENIA OKRĘTOWE	35 mln	77
9 KOSMONAUTYKA, AERONAUTYKA, NAPĘD	1 510 mln	469
X PRODUKTY NIEWYMIENIONE W WYKAZIE	1 114 mln	276

Dane przekazane przez 27 państw członkowskich

Wykres 3: Indywidualne zezwolenia na wywóz według kategorii produktów wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2021/821

Podział według wartości poszczególnych zezwoleń według rodzajów produktów (wykres 4.1 i 4.2) wskazuje, że 5 najważniejszych produktów to: 0EC1 – *Materiały, instalacje, zakłady i urządzenia jądrowe* (6,4 mld EUR, 33 % łącznej wartości), 2EC1 – *Obrabiarki oraz układy i elementy do urządzeń przemysłowych* (1,8 mld EUR, 9 % łącznej wartości), 5EC2 – *Ochrona informacji oraz produkty i urządzenia do kryptoanalizy* (1,3 mld EUR, 7 % łącznej wartości), 9EC1 – *Silniki do rakiet kosmicznych i turbiny gazowe (z wyłączeniem UAV)* (1,1 mld EUR, 6 % łącznej wartości) oraz XEC1 – *Inne/niewymienione* (1,1 mld EUR, 6 % łącznej wartości).

Indywidualne zezwolenia na wywóz według rodzajów produktu wymienionych w załączniku A do ZALECENIA KOMISJI (UE) 2024/214

Rodzaj produktu		Wartość w EUR	Liczba
0EC1	Materiały, instalacje, zakłady i urządzenia jądrowe	6 427 mln	883
0EC2	Oprogramowanie do materiałów, instalacji i urządzeń jądrowych	539 mln	131
0EC3	Technologia do materiałów, instalacji i urządzeń jądrowych	1 091 mln	289
1EC1	Materiały, elementy i wyroby do statków powietrznych i rakiet kosmicznych	30 mln	177
1EC2	Materiały wybuchowe, paliwa i powiązane urządzenia	455 mln	509
1EC3	Materiały włókniste lub włókienkowe i urządzenia produkcyjne	254 mln	176
1EC4	Metale specjalne i stopy oraz urządzenia do nich	203 mln	597
1EC5	Produkty i urządzenia związane z energią jądrową	5 mln	73
1EC6	Toksyczne związki chemiczne, prekursory, czynniki chorobotwórcze, toksyny i zmodyfikowane genetycznie organizmy, powiązane urządzenia, wyposażenie i części ochronne i detekcyjne	303 mln	2832
1EC7	Oprogramowanie do materiałów specjalnych i związanych z nimi urządzeń	5 mln	92
1EC8	Technologia do materiałów specjalnych i związanych z nimi urządzeń	60 mln	45
2EC1	Obrabiarki oraz układy i elementy do urządzeń przemysłowych	1 784 mln	2266
2EC2	Sprzęt do produkcji chemicznej i biologicznej	603 mln	2755
2EC3	Oprogramowanie do przetwarzania materiałów	77 mln	542
2EC4	Technologia do przetwarzania materiałów	2 mln	29
3EC1	Produkty i elementy elektroniczne	256 mln	588
3EC2	Zespoły elektroniczne, moduły i sprzęt elektroniczny	12 mln	155
3EC3	Produkty elektroniczne nadające się do zastosowań jądrowych	512 mln	569
3EC4	Sprzęt do produkcji i testowania urządzeń lub materiałów półprzewodnikowych	710 mln	173
3EC5	Materiały półprzewodnikowe	6 mln	38
3EC6	Oprogramowanie do elektroniki	4 mln	28
3EC7	Technologia do elektroniki	183 mln	115
4EC1	Komputery	14 mln	44
5EC1	Produkty i kable telekomunikacyjne	797 mln	249

Dane przekazane przez 27 państw członkowskich

Wykres 4.1: Indywidualne zezwolenia na wywóz według rodzaju produktu (część 1)

Indywidualne zezwolenia na wywóz według rodzajów produktu wymienionych w załączniku A do ZALECENIA KOMISJI (UE) 2024/214

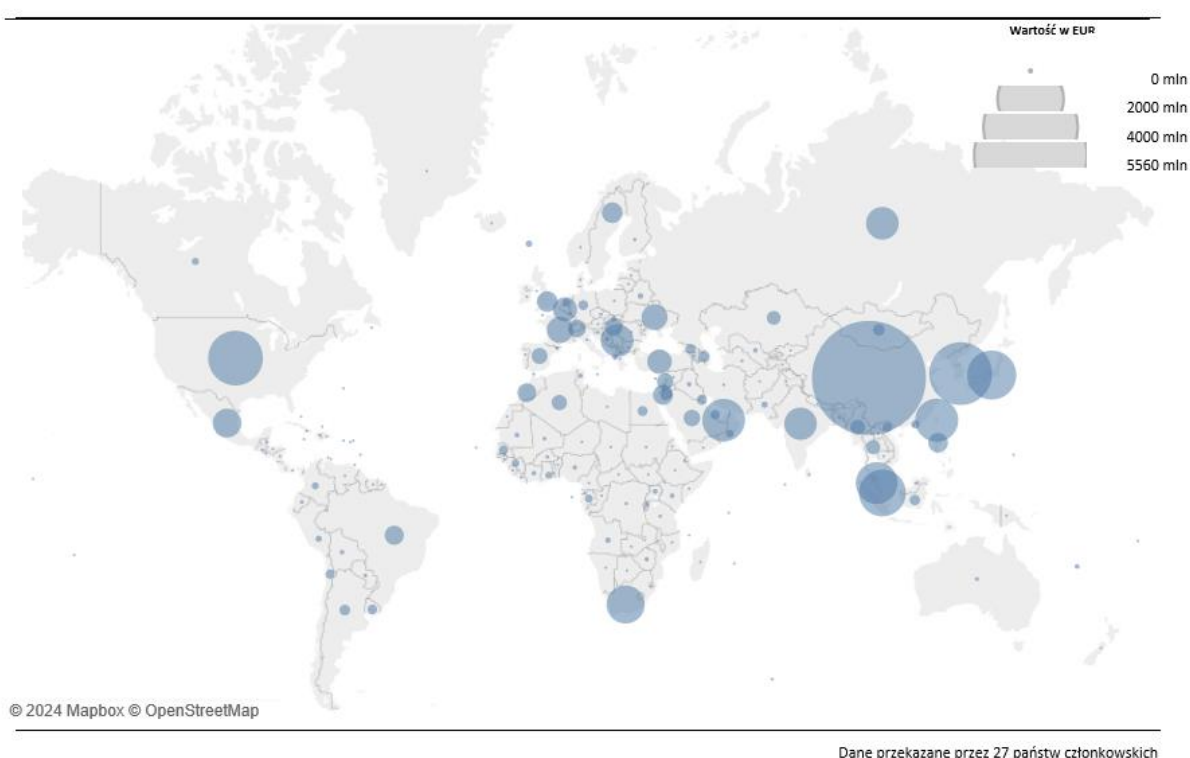
Rodzaj produktu		Wartość w EUR	Liczba
5EC2	Ochrona informacji oraz produkty i urządzenia do kryptoanalizy	1 344 mln	1996
5EC3	Oprogramowanie do telekomunikacji i ochrony informacji	142 mln	916
5EC4	Technologia do telekomunikacji i ochrony informacji	37 mln	44
6EC1	Urządzenia optyczne i akustyczne, powiązane części składowe i materiały; pozostałe czujniki	234 mln	1078
6EC2	Lasery, powiązane urządzenia i materiały	706 mln	642
6EC3	Systemy radarowe, powiązane urządzenia i części składowe	127 mln	101
6EC4	Oprogramowanie do czujników i laserów	8 mln	21
6EC5	Technologia do czujników i laserów	72 mln	21
7EC1	Urządzenia do nawigacji inercyjnej	47 mln	295
7EC2	Inne urządzenia związane z nawigacją i awioniką	9 mln	26
7EC4	Urządzenia produkcyjne do nawigacji i awioniki	1 mln	4
7EC5	Oprogramowanie do nawigacji i awioniki	0 mln	5
7EC6	Technologia do nawigacji i awioniki	1 mln	15
8EC1	Pływające jednostki podwodne lub nawodne oraz związane z nimi systemy okrętowe, urządzenia i elementy składowe	32 mln	56
8EC2	Materiały i urządzenia do statków morskich	3 mln	21
9EC1	Silniki do rakiet kosmicznych i turbiny gazowe (z wyłączeniem UAV)	1 122 mln	107
9EC2	UAV i ich napędy	130 mln	204
9EC3	Rakiety i statki kosmiczne	86 mln	64
9EC4	Silniki raketowe	0 mln	6
9EC5	Urządzenia do tuneli aerodynamicznych, instalacji do testów i komór	0 mln	3
9EC6	Oprogramowanie do kosmonautyki, aeronautyki i napędu	90 mln	41
9EC7	Technologia do kosmonautyki, aeronautyki i napędu	81 mln	44
XEC1	Inne/niewymienione	1 114 mln	276

Dane przekazane przez 27 państw członkowskich

Wykres 4.2: Indywidualne zezwolenia na wywóz według rodzaju produktu (część 2)

W odniesieniu do miejsc przeznaczenia objętych indywidualnymi zezwoleniami (wykresy 5 i 6) głównym miejscem przeznaczenia pod względem wartości były Chiny (5,6 mld EUR, 28 % łącznej wartości), a następnie Korea Południowa (1,7 mld EUR, 9 % łącznej wartości), Stany Zjednoczone (1,3 mld EUR, 7 % łącznej wartości), Japonia (1,04 mld EUR, 5 % łącznej wartości) i Singapur (994 mln EUR, 5 % łącznej wartości). Ogółem na 25 głównych miejsc przeznaczenia poza UE przypada 90 % indywidualnych zezwoleń według ich wartości³⁴. W odniesieniu do transferów wewnątrzunijnych głównymi miejscami przeznaczenia były Francja (301 mln EUR), Belgia (251 mln EUR), Szwecja (188 mln EUR), Węgry (141 mln EUR) i Hiszpania (113 mln EUR). Transfery wewnątrzunijne wydają się ograniczone w porównaniu z miejscami przeznaczenia poza UE, ponieważ zgodnie z rozporządzeniem większość wewnątrzunijnego wywozu produktów podwójnego zastosowania nie wymaga zezwolenia.

Indywidualne zezwolenia na wywóz według miejsca przeznaczenia

Wykres 5: Indywidualne zezwolenia na wywóz według miejsca przeznaczenia

³⁴ Uwaga: zezwolenia na wywóz z miejscem przeznaczenia w Federacji Rosyjskiej odpowiadają wyłączeniom i odstępstwom zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącym środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie.

Indywidualne zezwolenia na wywóz według głównych miejsc przeznaczenia

Poza UE	Wartość w EUR	Wewnątrz UE	Wartość w EUR
Chiny	5 560 mln	Francja	301 mln
Korea Południowa	1 696 mln	Belgia	251 mln
Stany Zjednoczone Ameryki	1 287 mln	Szwecja	188 mln
Japonia	1 035 mln	Węgry	141 mln
Singapur	944 mln	Hiszpania	113 mln
Tajwan	796 mln	Niemcy	43 mln
Zjednoczone Emiraty Arabskie	783 mln	Niderlandy	27 mln
Malezja	750 mln	Słowacja	14 mln
Republika Południowej Afryki	626 mln	Finlandia	6 mln
Serbia	461 mln	Republika Czeska	6 mln
Federacja Rosyjska	457 mln	Austria	4 mln
Indie	452 mln	Włochy	4 mln
Meksyk	360 mln	Polska	2 mln
Ukraina	291 mln	Bulgaria	2 mln
Turcja	260 mln	Grecja	2 mln
Zjednoczone Królestwo	186 mln	Słowenia	1 mln
Izrael	177 mln	Dania	1 mln
Filipiny	170 mln	Portugalia	1 mln
Brazylia	161 mln	Irlandia	0 mln
Maroko	156 mln	Litwa	0 mln
Szwajcaria	137 mln	Malta	0 mln
Arabia Saudyjska	121 mln	Luksemburg	0 mln
Liban	118 mln	Rumunia	0 mln
Algieria	103 mln	Łotwa	0 mln
Mjanma	98 mln	Chorwacja	0 mln
Tajlandia	89 mln	Cypr	0 mln
Kazachstan	85 mln		
Mongolia	59 mln		
Azerbejdżan	58 mln		
Jordania	53 mln		
Argentyna	50 mln		
Indonezja	48 mln		
Gruzja	46 mln		
Kuwejt	44 mln		
Egipt	44 mln		
Urugwaj	41 mln		
Wietnam	39 mln		
Chile	39 mln		
Katar	38 mln		
Senegal	37 mln		
Hongkong	31 mln		
Gabon	28 mln		
Gwinea	26 mln		

Dane przekazane przez 27 państw członkowskich

Wykres 6: Indywidualne zezwolenia na wywóz w podziale na główne miejsca przeznaczenia poza UE i miejsca przeznaczenia w UE

4.5 Globalne zezwolenia na wywóz

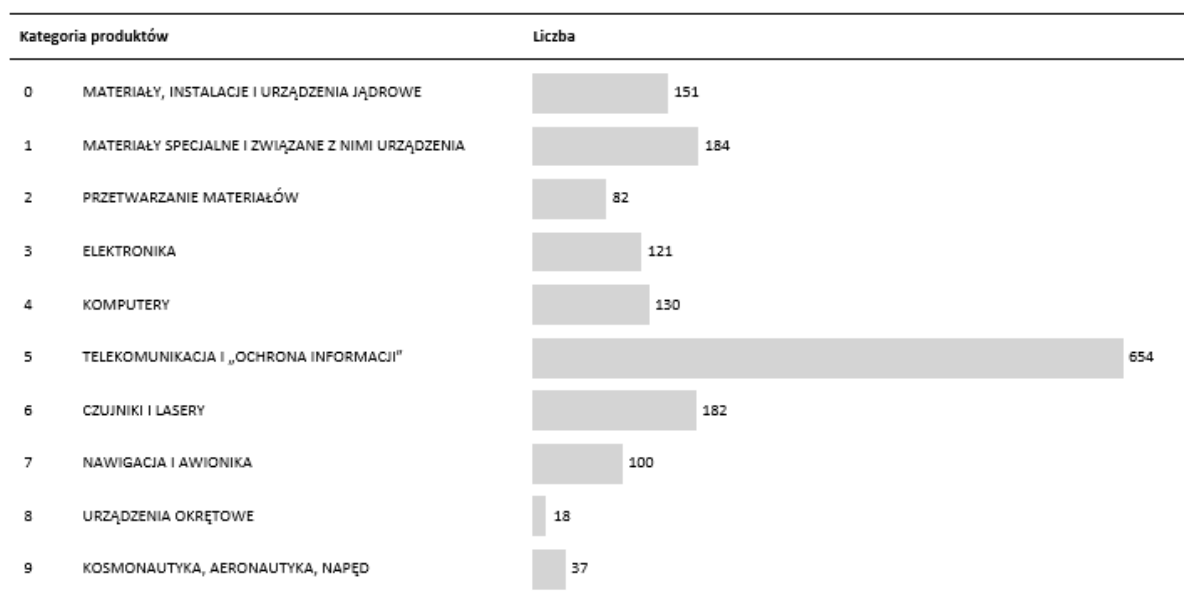
Mając na uwadze charakter, cel i cechy każdego rodzaju zezwolenia, w wytycznych uznaje się, że globalne zezwolenia na wywóz najczęściej zawierają szacunkowe lub otwarte wartości wywozu i są udzielane w odniesieniu do jednego lub wielu produktów i jednego miejsca przeznaczenia bądź dla jednego lub wielu produktów i wielu miejsc przeznaczenia. W związku z tym globalne zezwolenia zmniejszają obciążenie administracyjne właściwych organów i eksporterów w przypadku podobnych lub regularnych transakcji. Aby zagwarantować

osiągnięcie celów w zakresie nierozprzestrzeniania, eksporterzy, którzy chcą kwalifikować się do globalnego zezwolenia, są zobowiązani do opracowania i przedłożenia wewnętrznego systemu kontroli. Ponieważ w rozporządzeniu kwestię konkretnego określenia konfiguracji globalnych zezwoleń pozostawiono państwom członkowskim, w różnych państwach członkowskich stosowane są również różne praktyki. W celu zapewnienia społeczeństwu istotnych informacji przy jednoczesnym uwzględnieniu różnych praktyk krajowych i uzasadnienia globalnych zezwoleń na wywóz w wytycznych dostosowano odpowiednie sposoby gromadzenia danych i sprawozdawczości. Państwa członkowskie przekazują Komisji odpowiednio dane dotyczące wydawania zezwoleń ze szczególnym uwzględnieniem: (i) łącznej wartości globalnych zezwoleń na wywóz (27,3 mld EUR, co odpowiada 48 % wartości zezwoleń w 2022 r.) oraz (ii) podziału łącznej liczby globalnych zezwoleń według rodzajów produktów (wykresy 8.1 i 8.2) i miejsc przeznaczenia (wykresy 9.1 i 9.2).

Według kategorii produktów wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (wykres 7) większość zezwoleń w ujęciu ilościowym przyznano produktom kategorii 5 – *Telekomunikacja i „ochrona informacji”* (39 %), kategorii 2 – *Materiały specjalne i związane z nimi urządzenia* (11 %) oraz kategorii 6 – *Czujniki i lasery* (11 %).

Pięć najważniejszych rodzajów produktów według liczby globalnych zezwoleń na wywóz (wykresy 8.1 i 8.2) to: 5EC2 – *Ochrona informacji oraz produkty i urządzenia do kryptoanalizy* (18 %), 5EC3 – *Oprogramowanie do telekomunikacji i ochrony informacji* (14 %), 6EC1 – *Urządzenia optyczne i akustyczne, powiązane części składowe i materiały; pozostałe czujniki* (10 %), 4EC1 – *Komputery* (8 %) i 5EC4 – *Technologia do telekomunikacji i ochrony informacji* (7 %).

Globalne zezwolenia na wywóz według kategorii produktów wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2021/821

Dane przekazane przez 23 państwa członkowskie

Wykres 7: Globalne zezwolenia na wywóz według kategorii produktów wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2021/821

Globalne zezwolenia na wywóz według rodzajów produktu wymienionych w załączniku A do ZALECENIA KOMISJI (UE) 2024/214

Dane przekazane przez 23 państwa członkowskie

Wykres 8.1: Globalne zezwolenia na wywóz według rodzaju produktu (część 1)

Globalne zezwolenia na wywóz według rodzajów produktu wymienionych w załączniku A do ZALECENIA KOMISJI (UE) 2024/214

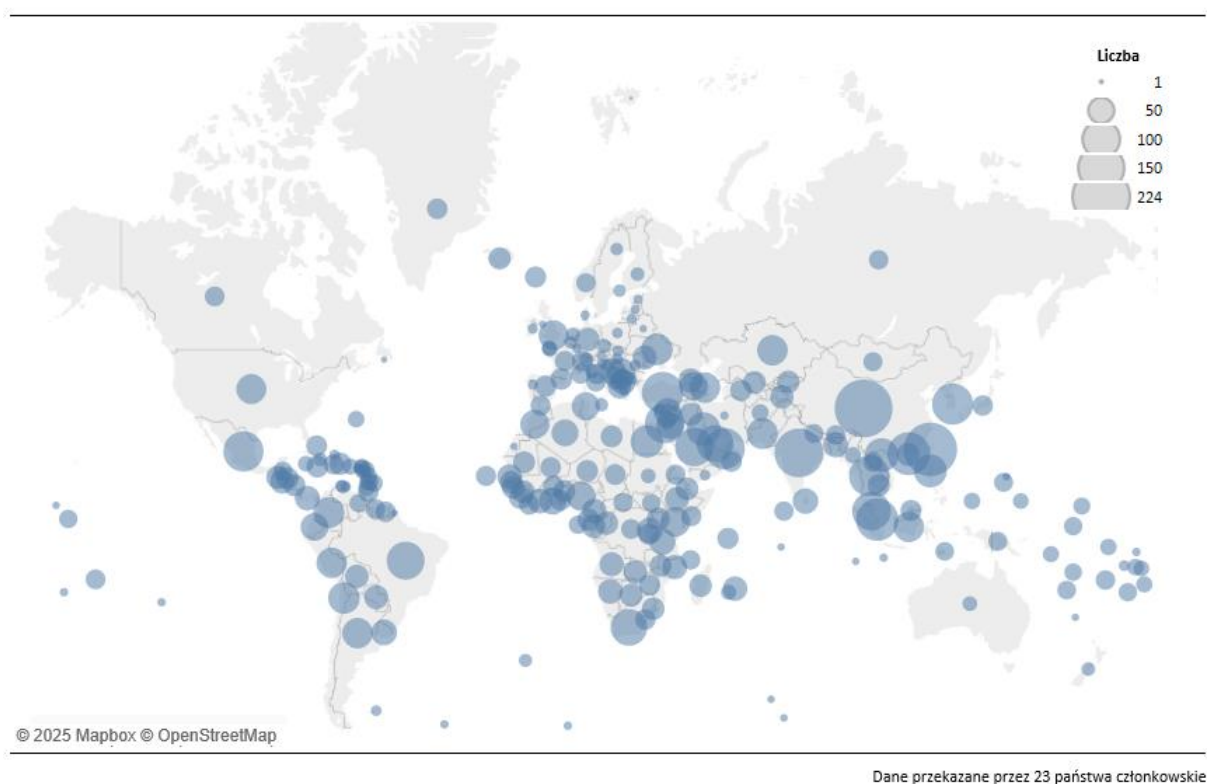
Dane przekazane przez 23 państwa członkowskie

Wykres 8.2: Globalne zezwolenia na wywóz według rodzaju produktu (część 2)

Jeżeli chodzi o miejsca przeznaczenia (wykresy 9 i 10), większość zezwoleń według ich liczby dotyczy wywozu z miejscem przeznaczenia w Chinach (3 %), Tajwanie (2 %), Indiach (2 %), Hongkongu (1 %) i Singapurze (1 %). W ogólnym ujęciu liczbowym na 25 największych

miejsc przeznaczenia przypada jedynie 31 % globalnych zezwoleń na wywóz, ponieważ pojedyncze globalne zezwolenie często obejmuje wiele miejsc przeznaczenia³⁵.

Globalne zezwolenia na wywóz według miejsca przeznaczenia

Wykres 9: Globalne zezwolenia na wywóz według miejsca przeznaczenia

³⁵ Tamże.

Globalne zezwolenia na wywóz według głównych miejsc przeznaczenia

Miejsce przeznaczenia	Liczba
Chiny	224
Tajwan	191
Indie	159
Hongkong	123
Singapur	120
Turcja	115
Korea Południowa	113
Zjednoczone Emiraty Arabskie	112
Tajlandia	110
Meksyk	108
Izrael	106
Malezja	100
Arabia Saudyjska	98
Brazylia	96
Katar	91
Republika Południowej Afryki	90
Kuwejt	77
Vietnam	76
Filipiny	73
Egipt	71
Ukraina	67
Chile	67
Pakistan	65
Kolumbia	65
Peru	63
Kazachstan	63
Indonezja	63
Azerbejdżan	63
Argentyna	63
Stany Zjednoczone Ameryki	61
Zjednoczone Królestwo	60
Kenia	59
Nigeria	58
Maroko	57
Serbia	56
Armenia	54
Tunezja	53
Liban	52
Ekwador	52
Bahrajn	52
Ghana	50
Jordania	49
Algieria	49
Bośnia i Hercegowina	48
Kostaryka	46
Urugwaj	45
Tanzania	45
Rwanda	45
Była Jugosłowiańska Republika Macedonii	44
Sri Lanka	44

Dane przekazane przez 23 państwa członkowskie

Wykres 10: Globalne zezwolenia na wywóz według głównych miejsc przeznaczenia

4.6 Krajowe i unijne generalne zezwolenia na wywóz

Krajowe i unijne generalne zezwolenia na wywóz wydaje się w celu ułatwienia handlu produktami podwójnego zastosowania a jednocześnie zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla eksporterów i organów kontroli wywozu.

Unia Europejska przyznaje generalne unijne zezwolenia na wywóz eksporterom, którzy powiadamiają właściwe organy i spełniają odpowiednie warunki wstępnie określone w rozporządzeniu. W rozporządzeniu przewidziano osiem rodzajów generalnych unijnych zezwoleń na wywóz³⁶.

Zdecydowana większość generalnych unijnych zezwoleń na wywóz w 2022 r. należała do kategorii EU001 (86 % pod względem wartości, 95 % pod względem liczby) do 10 miejsc przeznaczenia, w tym kilku ważnych partnerów handlowych UE.

Generalne unijne zezwolenia na wywóz			
NUMER IDENTYFIKACYJNY GENERALNEGO UNIJNEGO ZEZWOLENIA NA WYWÓZ	Wartość w EUR	Liczba	
EU001	8 256 mln	89 088	
EU002	13 mln	669	
EU003	10 mln	163	
EU004	4 mln	63	
EU005	33 mln	269	
EU006	28 mln	2078	
EU007	4 mln	578	
EU008	8 mln	208	

Dane przekazane przez 17 państw członkowskich

Wykres 11: Generalne unijne zezwolenia na wywóz

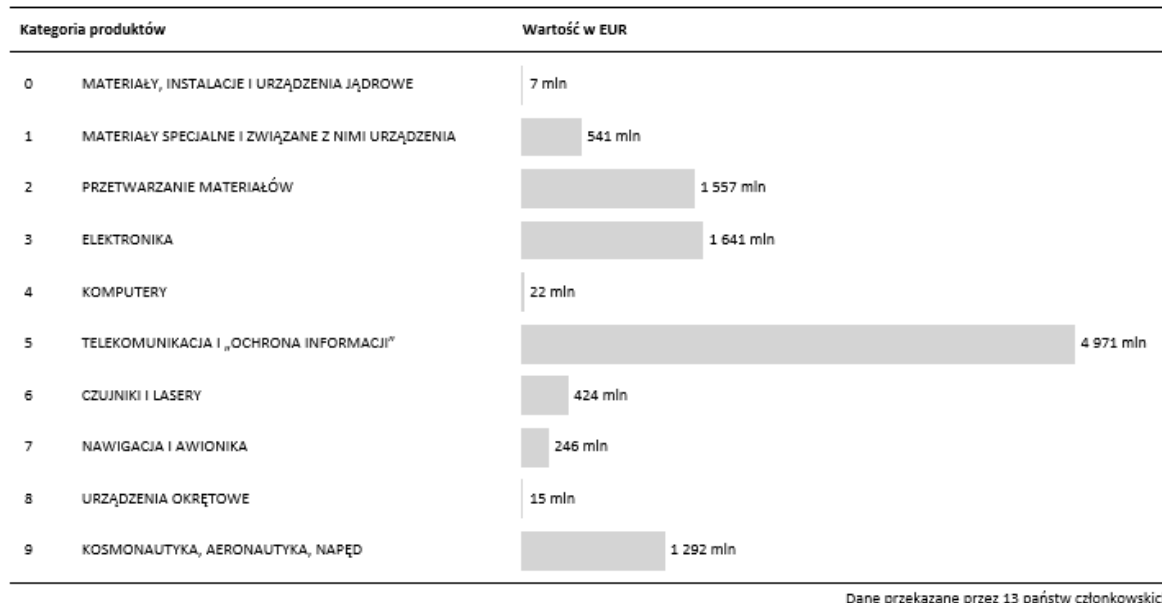
Państwa członkowskie przyznają krajowe generalne zezwolenia na wywóz eksporterom, którzy powiadamiają właściwe organy i spełniają odpowiednie warunki wstępne określone w obowiązujących przepisach krajowych. Wykaz krajowych generalnych zezwoleń na wywóz przekazany przez państwa członkowskie za 2022 r. zawarto w załączniku do niniejszego

³⁶ EU001 – Wywóz do Australii, Islandii, Japonii, Kanady, Norwegii, Nowej Zelandii, Szwajcarii, Liechtensteinu, Zjednoczonego Królestwa i Stanów Zjednoczonych.
EU002 – Wywóz niektórych produktów podwójnego zastosowania do niektórych miejsc przeznaczenia.
EU003 – Wywóz po naprawie/wymianie.
EU004 – Czasowy wywóz na wystawy lub targi.
EU005 – Telekomunikacja.
EU006 – Związki chemiczne.
EU007 – Wywóz oprogramowania i technologii wewnątrz grupy.
EU008 – Szyfrowanie.

sprawozdania, z wyszczególnieniem miejsc przeznaczenia i rodzajów produktów objętych każdym krajowym generalnym zezwoleniem na wywóz.

Na wykresie 12 przedstawiono wartość generalnych unijnych zezwoleń na wywóz i krajowych generalnych zezwoleń na wywóz w podziale na kategorie wymienione w załączniku I do rozporządzenia. Najwyższą wartość mają zezwolenia na wywóz kategorii 5 – *Telekomunikacja i „ochrona informacji”* (4,98 mld EUR, 46 % łącznej wartości), kategorii 3 – *Elektronika* (1,64 mld EUR), kategorii 2 – *Przetwarzanie materiałów* (1,56 mld EUR, 15 % łącznej wartości) i kategorii 9 – *Kosmonautyka, aeronautyka i napęd* (1,30 mld EUR, 15 % łącznej wartości).

Generalne unijne zezwolenia na wywóz i krajowe generalne zezwolenia na wywóz według kategorii produktów wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2021/821

Wykres 12: Generalne unijne zezwolenia na wywóz i krajowe generalne zezwolenia na wywóz według kategorii produktów wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2021/821

Pięć najważniejszych produktów według wartości generalnych unijnych zezwoleń na wywóz i krajowych generalnych zezwoleń na wywóz w podziale na rodzaje produktów (wykres 13.1 i 13.2) to: 5EC2 – *Ochrona informacji oraz produkty i urządzenia do kryptoanalizy* (4,81 mld EUR, 45 % łącznej wartości), 3EC4 – *Sprzęt do produkcji i testowania urządzeń lub materiałów półprzewodnikowych* (1,32 mld EUR, 12 % łącznej wartości), 9EC3 – *Silniki do rakiet kosmicznych i turbiny gazowe (z wyłączeniem UAV)* (961 mln EUR, 9 % łącznej wartości), 2EC1 – *Obrabiarki oraz układy i elementy do urządzeń przemysłowych* (860 mln EUR, 8 % łącznej wartości) oraz 2EC2 – *Sprzęt do produkcji chemicznej i biologicznej* (675 mln EUR, 6 % łącznej wartości).

Rodzaj produktu		Wartość w EUR
0EC1	Materiały, instalacje, zakłady i urządzenia jądrowe	7 mln
1EC1	Materiały, elementy i wyroby do statków powietrznych i raket kosmicznych	25 mln
1EC2	Materiały wybuchowe, paliwa i powiązane urządzenia	114 mln
1EC3	Materiały włókniste lub włókienkowe i urządzenia produkcyjne	125 mln
1EC4	Metale specjalne i stopy oraz urządzenia do nich	94 mln
1EC5	Produkty i urządzenia związane z energią jądrową	4 mln
1EC6	Toksyczne związki chemiczne, prekursory, czynniki chorobotwórcze, toksyny i zmodyfikowane genetycznie organizmy, powiązane urządzenia, wyposażenie i części ochronne i detekcyjne	178 mln
1EC7	Oprogramowanie do materiałów specjalnych i związanych z nimi urządzeń	0 mln
1EC8	Technologia do materiałów specjalnych i związanych z nimi urządzeń	0 mln
2EC1	Obrabiarki oraz układy i elementy do urządzeń przemysłowych	860 mln
2EC2	Sprzęt do produkcji chemicznej i biologicznej	675 mln
2EC3	Oprogramowanie do przetwarzania materiałów	19 mln
2EC4	Technologia do przetwarzania materiałów	2 mln
3EC1	Produkty i elementy elektroniczne	124 mln
3EC2	Zespoły elektroniczne, moduły i sprzęt elektroniczny	111 mln
3EC3	Produkty elektroniczne nadające się do zastosowań jądrowych	41 mln
3EC4	Sprzęt do produkcji i testowania urządzeń lub materiałów półprzewodnikowych	1 324 mln
3EC5	Materiały półprzewodnikowe	24 mln
3EC6	Oprogramowanie do elektroniki	0 mln
3EC7	Technologia do elektroniki	18 mln
4EC1	Komputery	6 mln
4EC2	Oprogramowanie do komputerów	0 mln
4EC3	Technologia do komputerów	16 mln

Dane przekazane przez 13 państw członkowskich

Wykres 13.1: Generalne unijne zezwolenia na wywóz i krajowe generalne zezwolenia na wywóz według rodzaju produktu (część 1)

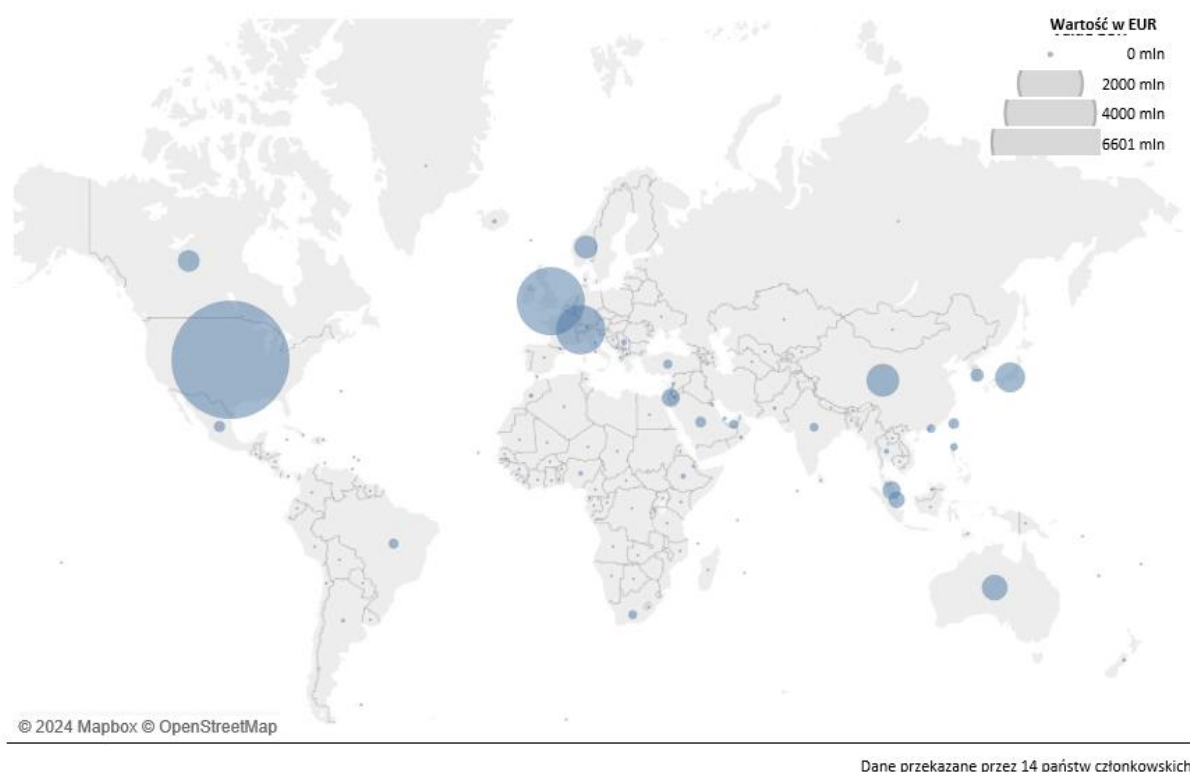
Rodzaj produktu		Wartość w EUR
5EC1	Produkty i kable telekomunikacyjne	24 mln
5EC2	Ochrona informacji oraz produkty i urządzenia do kryptoanalizy	4 809 mln
5EC3	Oprogramowanie do telekomunikacji i ochrony informacji	136 mln
5EC4	Technologia do telekomunikacji i ochrony informacji	3 mln
6EC1	Urządzenia optyczne i akustyczne, powiązane części składowe i materiały; pozostałe czujniki	112 mln
6EC2	Lasery, powiązane urządzenia i materiały	285 mln
6EC3	Systemy radarowe, powiązane urządzenia i części składowe	14 mln
6EC4	Oprogramowanie do czujników i laserów	1 mln
6EC5	Technologia do czujników i laserów	12 mln
7EC1	Urządzenia do nawigacji inercyjnej	209 mln
7EC2	Inne urządzenia związane z nawigacją i awioniką	22 mln
7EC4	Urządzenia produkcyjne do nawigacji i awioniki	1 mln
7EC5	Oprogramowanie do nawigacji i awioniki	1 mln
7EC6	Technologia do nawigacji i awioniki	13 mln
8EC1	Pływające jednostki podwodne lub nawodne oraz związane z nimi systemy okrętowe, urządzenia i elementy składowe	15 mln
8EC4	Technologia do urządzeń okrętowych	1 mln
9EC1	Silniki do raket kosmicznych i turbiny gazowe (z wyłączeniem UAV)	314 mln
9EC2	UAV i ich napędy	10 mln
9EC3	Rakiety i statki kosmiczne	961 mln
9EC4	Silniki raketowe	2 mln
9EC5	Urządzenia do tuneli aerodynamicznych, instalacji do testów i komór	0 mln
9EC6	Oprogramowanie do kosmonautyki, aeronautyki i napędu	3 mln
9EC7	Technologia do kosmonautyki, aeronautyki i napędu	3 mln

Dane przekazane przez 13 państw członkowskich

Wykres 13.2: Generalne unijne zezwolenia na wywóz i krajowe generalne zezwolenia na wywóz według rodzaju produktu (część 2)

Pięć głównych miejsc przeznaczenia w generalnych unijnych zezwoleniach na wywóz i krajowych generalnych zezwoleniach na wywóz to: Stany Zjednoczone (6,60 mld EUR, 51 % łącznej wartości), Zjednoczone Królestwo (2,21 mld EUR, 17 % łącznej wartości), Szwajcaria (1,16 mld EUR, 9 % łącznej wartości), Chiny (512 mln EUR, 4 % łącznej wartości) i Japonia (432 mln EUR, 3 % łącznej wartości). Oznacza to, że zdecydowana większość wywozu produktów podwójnego zastosowania objętego generalnymi zezwoleniami jest kierowana do krajów wymienionych w generalnym unijnym zezwoleniu na wywóz nr EU001. Wynika to również z faktu, że wartość wywozu objętego generalnymi unijnymi zezwoleniami na wywóz jest znacznie wyższa niż w przypadku krajowych generalnych zezwoleń na wywóz (odpowiednio 9,65 mld EUR w porównaniu z 846 mln EUR, jak pokazano na wykresie 2).

Generalne unijne zezwolenia na wywóz i krajowe generalne zezwolenia na wywóz według miejsca przeznaczenia

Wykres 14: Generalne unijne zezwolenia na wywóz i krajowe generalne zezwolenia na wywóz według miejsca przeznaczenia

Generalne unijne zezwolenia na wywóz i krajowe generalne zezwolenia na wywóz według miejsca przeznaczenia

Miejsce przeznaczenia	Wartość w EUR
Stany Zjednoczone Ameryki	6 601 mln
Zjednoczone Królestwo	2 208 mln
Szwajcaria	1 158 mln
Chiny	512 mln
Japonia	432 mln
Australia	319 mln
Norwegia	262 mln
Kanada	230 mln
Malezja	159 mln
Izrael	158 mln
Singapur	132 mln
Korea Południowa	88 mln
Meksyk	62 mln
Arabia Saudyjska	58 mln
Tajwan	58 mln
Brazylia	49 mln
Turcja	42 mln
Zjednoczone Emiraty Arabskie	41 mln
Republika Południowej Afryki	39 mln
Hongkong	38 mln
Indie	37 mln
Filipiny	28 mln
Serbia	18 mln
Etiopia	15 mln
Tajlandia	15 mln
Jordania	13 mln
Nigeria	12 mln
Maroko	11 mln
Islandia	10 mln
Nowa Zelandia	9 mln
Argentyna	8 mln
Pakistan	8 mln
Oman	7 mln
Kuwejt	7 mln
Katar	7 mln
Kenia	5 mln
Gruzja	5 mln
Była Jugosłowiańska Republika Mace	5 mln
Algieria	4 mln
Wybrzeże Kości Słoniowej	4 mln
Tunezja	4 mln
Ukraina	4 mln
Senegal	4 mln
Bahrajn	4 mln
Bośnia i Hercegowina	3 mln
Mauritius	3 mln
Uganda	3 mln
Liechtenstein	3 mln
Togo	2 mln
Indonezja	2 mln

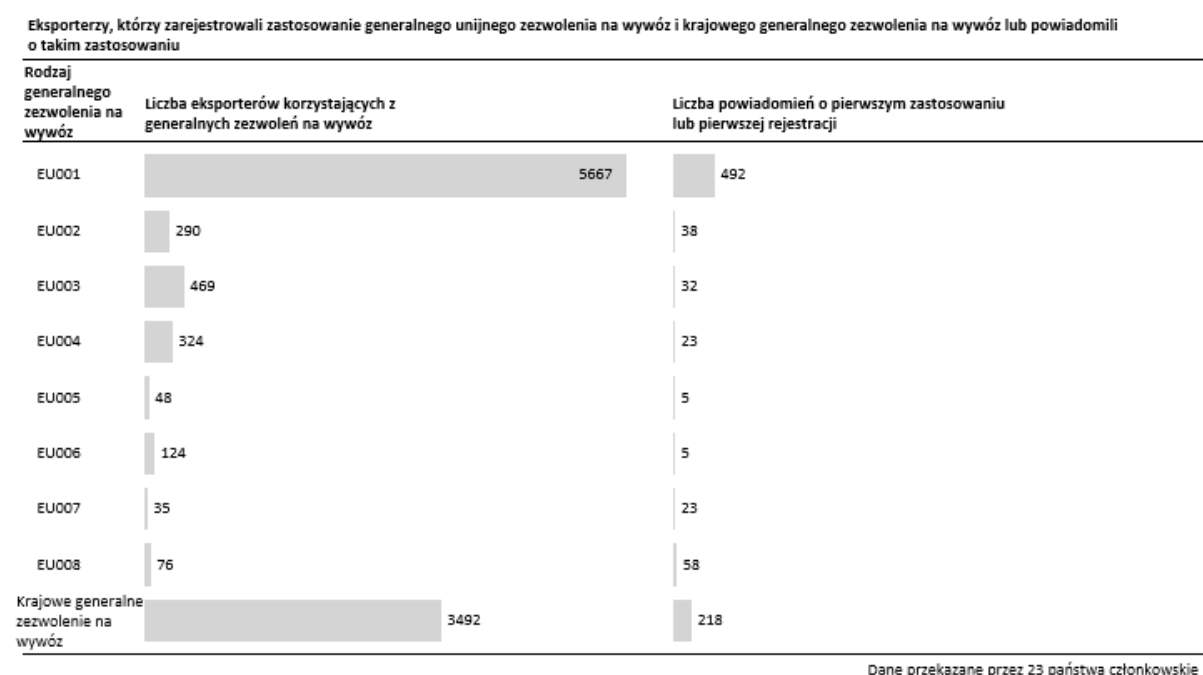
Dane przekazane przez 14 państw członkowskich

Wykres 15: Generalne unijne zezwolenia na wywóz i krajowe generalne zezwolenia na wywóz według głównych miejsc przeznaczenia

4.7 Zarejestrowani użytkownicy krajowych generalnych zezwoleń na wywóz i generalnych unijnych zezwoleń na wywóz

Aby przedstawić w rocznym sprawozdaniu informacje na temat powiadomień eksporterów zgodnie z rozporządzeniem³⁷, w sprawozdaniu ujęto dane dotyczące liczby eksporterów, którzy dokonali powiadomienia lub zostali zarejestrowani przez właściwy organ na potrzeby korzystania z unijnych lub krajowych generalnych zezwoleń na wywóz.

W 2022 r. łącznie 7 033 eksporterów zastosowało generalne unijne zezwolenia na wywóz, przy czym 80,57 % tych eksporterów zastosowało EU001, a 3 492 eksporterów zastosowało krajowe generalne zezwolenia na wywóz. W odniesieniu do powiadomień o pierwszym zastosowaniu lub rejestracji w 2022 r. odnotowano je odpowiednio w przypadku 676 unijnych generalnych zezwoleń na wywóz (73 % dotyczyło EU001) i 218 krajowych generalnych zezwoleń na wywóz.

Wykres 16: Eksporterzy, którzy zarejestrowali zastosowanie generalnego unijnego zezwolenia na wywóz i krajowego generalnego zezwolenia na wywóz lub powiadomili o takim zastosowaniu

³⁷ Zgodnie z przepisami dotyczącymi generalnych unijnych zezwoleń na wywóz zawartymi w załączniku II do rozporządzenia: Eksporter stosujący niniejsze zezwolenie powiadamia właściwy organ państwa członkowskiego, w którym ma on miejsce zamieszkania lub siedzibę, o pierwszym zastosowaniu niniejszego zezwolenia w ciągu 30 dni po dniu pierwszego wywozu lub, ewentualnie, zgodnie z wymogiem właściwego organu państwa członkowskiego, w którym eksporter ma miejsce zamieszkania lub siedzibę, przed pierwszym zastosowaniem niniejszego zezwolenia. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje o trybie powiadamiania przyjętym w odniesieniu do niniejszego zezwolenia. Komisja publikuje przekazane jej informacje w serii C Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej.

4.8 Dane dotyczące produktów podwójnego zastosowania sklasyfikowanych jako produkty służące do cyberinwigilacji zgodnie z art. 2 pkt 20 rozporządzenia

W 2022 r. państwa członkowskie otrzymały łącznie 288 wniosków (wykres 17) dotyczących wywozu produktów służących do cyberinwigilacji, głównie w odniesieniu do *systemów przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych* (216 wniosków), *oprogramowania do monitorowania komunikacji* (28 wniosków) i *złośliwego oprogramowania* (20 wniosków). Na wykresach 18.1 i 18.2 przedstawiono miejsca przeznaczenia wskazane we wnioskach o wywóz produktów służących do cyberinwigilacji. W 2022 r. wydano 224 zezwolenia i 37 odmów. Świadczy to o wzroście liczby zezwoleń na wywóz produktów służących do cyberinwigilacji (w porównaniu ze 115 zezwoleniami wydanymi w 2021 r.) i tendencja ta utrzymuje się od 2020 r. Liczba odmów wywozu produktów służących do cyberinwigilacji³⁸ wydaje się dość stabilna (35 odmów w 2021 r.).

Wnioski dotyczące wywozu produktów służących do cyberinwigilacji według rodzaju produktu

Rodzaj produktu		Liczba
CS1	Złośliwe oprogramowanie	20
CS2	Systemy przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych	216
CS3	Systemy nadzoru internetu	16
CS4	Oprogramowanie do monitorowania komunikacji	28
CS5	Narzędzia kryminalistyczne/dochozeniowe	1
CS6	Inne wymienione produkty, które mogą być wykorzystywane jako produkty służące do cyberinwigilacji	7

Dane przekazane przez 14 państw członkowskich

Wykres 17: Wnioski o wywóz produktów służących do cyberinwigilacji³⁹

³⁸ Więcej informacji na temat produktów służących do cyberinwigilacji można znaleźć w wytycznych z 16 października 2024 r., o których mowa w przypisie 7.

³⁹ Uwaga: art. 11 rozporządzenia przewiduje również obowiązek uzyskania zezwoleń wydawanych przez państwa członkowskie w przypadku wewnątrzunijnego wywozu konkretnych produktów służących do cyberinwigilacji, wymienionych w załączniku IV do wspomnianego rozporządzenia.

Wnioski dotyczące wywozu produktów służących do cyberinwigilacji według miejsca przeznaczenia

Wykres 18.1: Wnioski o wywóz produktów służących do cyberinwigilacji według miejsca przeznaczenia

**Wnioski dotyczące wywozu produktów służących do cyberinwigilacji
według miejsca przeznaczenia**

AE	Zjednoczone Emiraty Arabskie	ME	Czarnogóra
AM	Armenia	MK	Była Jugosłowiańska Republika Macedonii
AZ	Azerbejdżan	MV	Malediwy
BA	Bośnia i Hercegowina	MX	Meksyk
BD	Bangladesz	MY	Malezja
BF	Burkina Faso	MZ	Mozambik
BR	Brazylia	NE	Niger
CH	Szwajcaria	NG	Nigeria
CI	Wybrzeże Kości Słoniowej	OM	Oman
CL	Chile	PH	Filipiny
CM	Kamerun	PK	Pakistan
CO	Kolumbia	PL	Polska
DM	Dominika	PY	Paragwaj
DO	Dominikana	QA	Katar
DZ	Algieria	RS	Serbia
EC	Ekwador	RW	Rwanda
EG	Egipt	SA	Arabia Saudyjska
GH	Ghana	SD	Sudan
GY	Gujana	SG	Singapur
HN	Honduras	SN	Senegal
HR	Chorwacja	TD	Czad
ID	Indonezja	TG	Togo
IL	Izrael	TH	Tajlandia
IN	Indie	TN	Tunezja
IQ	Irak	TW	Tajwan
JO	Jordania	UA	Ukraina
KE	Kenia	UG	Uganda
KZ	Kazachstan	UZ	Uzbekistan
LB	Liban	VN	Wietnam
MA	Maroko	ZA	Republika Południowej Afryki

Wykres 18.2: Wnioski o wywóz produktów służących do cyberinwigilacji według miejsca przeznaczenia

4.9 Informacje na temat administracji i egzekwowania

Państwa członkowskie przekazały następujące informacje na temat administracji i egzekwowania w 2022 r. w związku z rozporządzeniem:

- Liczba pracowników (ekwiwalent pełnego czasu pracy) bezpośrednio zaangażowanych w administrowanie kontrolami w UE: 392.
- Liczba wydarzeń informacyjnych zorganizowanych w roku referencyjnym: 129.
- Liczba kontroli zgodności przeprowadzonych w odnośnym roku, w tym kontrole przeprowadzone przez organy celne lub inne agencje: 1062.
- Liczba zgłoszonych naruszeń: 110.

- e) Liczba nałożonych sankcji administracyjnych i karnych (przez właściwy krajowy organ odpowiedzialny za egzekwowanie) w przypadku naruszenia przepisów dotyczących kontroli wywozu: 30.
- f) Korzystanie z narzędzi kontroli wywozu:
 - Państwa członkowskie korzystające z systemu e-Licensing: 18.
 - Państwa członkowskie stosujące narzędzia klasyfikacji: 24.
 - Państwa członkowskie korzystające z innych narzędzi lub oprogramowania w celu ułatwienia stosowania kontroli: 24.

5. WNIOSKI

Sprawozdanie przygotowano na podstawie nowej metodologii, która zapewnia większą szczegółowość i wiarygodność informacji. Zmiana metodologii utrudnia jednak porównanie szeregów czasowych ze sprawozdaniami z poprzednich lat. Niemniej zasadniczo w 2022 r. można zauważyć tendencję wzrostową zarówno w przypadku handlu produktami podwójnego zastosowania, który był przedmiotem zezwoleń⁴⁰, jak i w przypadku odmów⁴¹.

W 2022 r. łączna wartość handlu produktami podwójnego zastosowania, który był przedmiotem zezwoleń, wyniosła 57,3 mld EUR, co stanowiło 2 % wywozu towarów poza UE. Pod względem wielkości odpowiada to 138 764 zezwoleniom, przy czym większość z tych transakcji obejmuje zastosowanie generalnych unijnych zezwoleń na wywóz (93 311), krajowych generalnych zezwoleń na wywóz (26 953) i indywidualnych zezwoleń (17 072). W tym samym roku odnotowano 813 odmów o wartości transakcji 0,98 mld EUR. Z tych danych liczbowych wynika, że odmowy dotyczyły jedynie niewielkiej części wywozu z UE (0,04 % łącznej wartości wywozu towarów poza UE-27).

Informacje zawarte w tym sprawozdaniu obejmują wyłącznie udostępnione dane w kontekście różnych praktyk i rodzajów zezwoleń w każdym państwie członkowskim. W tym sensie w sprawozdaniu nie przedstawiono dokładnego podziału handlu, który był przedmiotem globalnych zezwoleń na wywóz (stanowiącego 48 % wartości handlu, który był przedmiotem zezwoleń, w 2022 r.) według rodzaju produktu lub miejsca przeznaczenia, ponieważ zezwolenia te często zawierają otwarte wartości wywozu i są udzielane w odniesieniu do wielu produktów i miejsc przeznaczenia. Mimo to warto przyjrzeć się tendencjom w przypadku pozostałych rodzajów zezwoleń (indywidualnych i generalnych zezwoleń na wywóz), stanowiących 52 % wartości handlu, który był przedmiotem zezwoleń.

W 2022 r. najwyższe wartości handlu będącego przedmiotem zezwoleń innych niż globalne zezwolenia na wywóz (wykres 19) odnotowano w przypadku następujących rodzajów produktów: 0EC1 – *Materiały, instalacje, zakłady i urządzenia jądrowe* (21 %), 5EC2 – *Ochrona informacji oraz produkty i urządzenia do kryptoanalizy* (20 %), 2EC1 – *Obrabiarki oraz układy i elementy do urządzeń przemysłowych* (9 %), 3EC4 – *Sprzęt do produkcji i testowania urządzeń lub materiałów półprzewodnikowych* (7 %) oraz 9EC1 – *Silniki do rakiet*

⁴⁰ W 2021 r. wartość handlu produktami podwójnego zastosowania, który był przedmiotem zezwoleń, wyniosła 38,5 mld EUR, co stanowi 1,8 % łącznej wartości wywozu poza UE.

⁴¹ W 2021 r. wydano 568 odmów, co stanowi około 0,01 % łącznej wartości wywozu poza UE.

kosmicznych i turbiny gazowe (z wyłączeniem UAV) (5 %). W ujęciu ogólnym wykaz rodzajów produktów na wykresie 19 odpowiada 90 % wartości zezwoleń innych niż zezwolenia globalne.

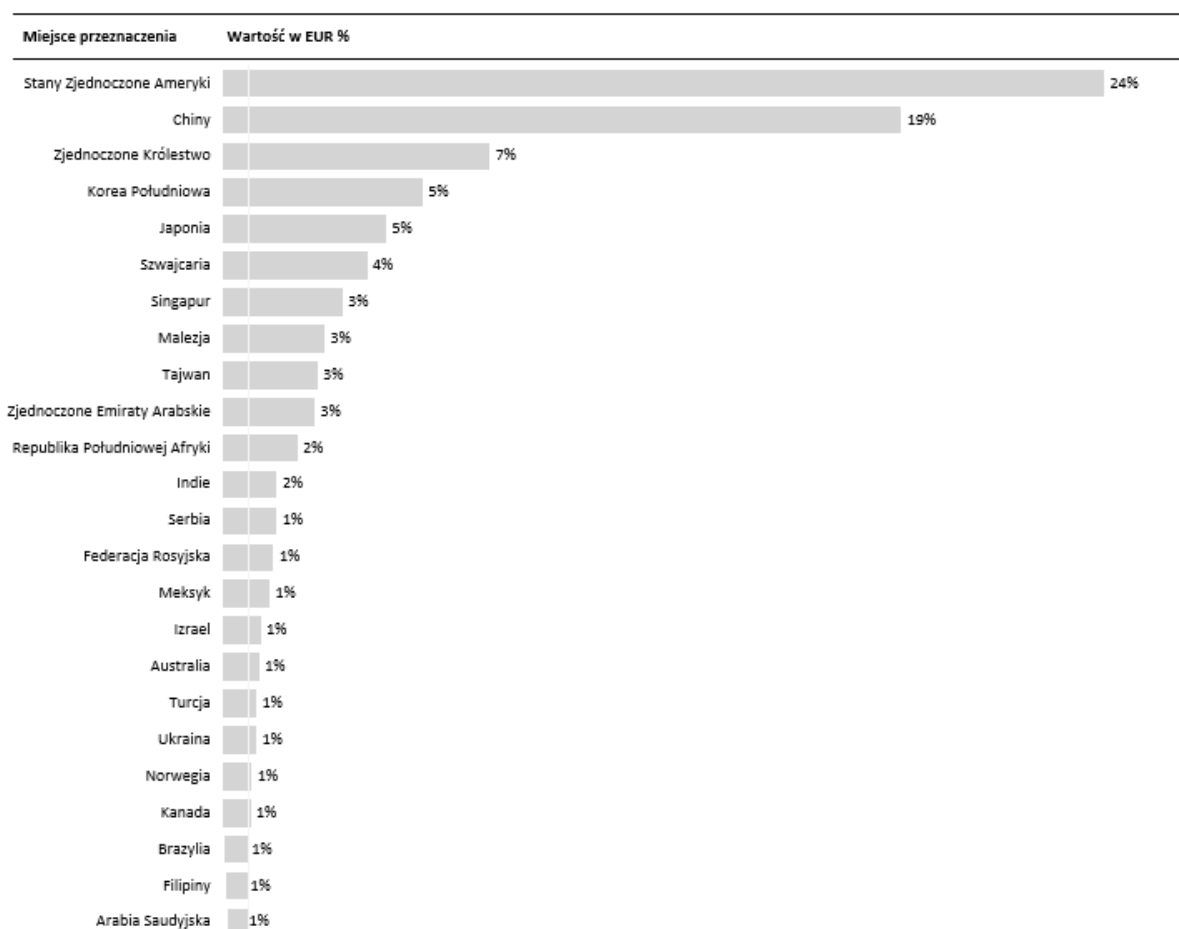
Główne rodzaje produktu wymienione w załączniku A do ZALECENIA KOMISJI (UE) 2024/214 pod względem wartości indywidualnych i generalnych zezwoleń na wywóz

Rodzaj produktu	Wartość w EUR %
0EC1 Materiały, instalacje, zakłady i urządzenia jądrowe	21%
5EC2 Ochrona informacji oraz produkty i urządzenia do kryptoanalizy	20%
2EC1 Obrabiarki oraz układy i elementy do urządzeń przemysłowych	9%
3EC4 Sprzęt do produkcji i testowania urządzeń lub materiałów półprzewodnikowych	7%
9EC1 Silniki do rakiet kosmicznych i turbiny gazowe (z wyłączeniem UAV)	5%
2EC2 Sprzęt do produkcji chemicznej i biologicznej	4%
XEC1 Inne/niewymienione	4%
0EC3 Technologia do materiałów, instalacji i urządzeń jądrowych	4%
9EC3 Rakiety i statki kosmiczne	3%
6EC2 Lasery, powiązane urządzenia i materiały	3%
5EC1 Produkty i kable telekomunikacyjne	3%
1EC2 Materiały wybuchowe, paliwa i powiązane urządzenia	2%
3EC3 Produkty elektroniczne nadające się do zastosowań jądrowych	2%
0EC2 Oprogramowanie do materiałów, instalacji i urządzeń jądrowych	2%
1EC6 Toksyczne związki chemiczne, prekursory, czynniki chorobotwórcze, toksyny i zmodyfikowane genetycznie organizmy, powiązane urządzenia, wyposażenie i części ochronne i detekcyjne	2%

Wykres 19: Główne rodzaje produktów pod względem wartości indywidualnych i generalnych zezwoleń na wywóz

W odniesieniu do miejsc przeznaczenia przewidzianych w zezwoleniach innych niż zezwolenia globalne (wykres 20) najważniejszym miejscem przeznaczenia pod względem wartości handlu były Stany Zjednoczone (24 % łącznej wartości), a następnie Chiny (19 %), Zjednoczone Królestwo (7 %), Korea Południowa (5 %) i Japonia (5 %). Ranking ten w dużym stopniu kształtuje jednak waga generalnych unijnych zezwoleń na wywóz, w szczególności EU001 (8,2 mld EUR); nie uwzględniono w nim też głównych miejsc przeznaczenia, na które przypada największa liczba globalnych zezwoleń na wywóz, a mianowicie Tajwanu, Indii, Hongkongu, Singapuru i Turcji. W ogólnym ujęciu wykaz miejsc przeznaczenia przedstawiony na wykresie 20 odpowiada 90 % wartości zezwoleń innych niż zezwolenia globalne.

Główne miejsca przeznaczenia poza UE pod względem wartości indywidualnych i generalnych zezwoleń na wywóz

Wykres 20: Główne miejsca przeznaczenia poza UE pod względem wartości indywidualnych i generalnych zezwoleń na wywóz

W sprawozdaniu zwrócono ponadto szczególną uwagę na kwestię zezwoleń na produkty służące do cyberinwigilacji w ramach zobowiązania UE do skutecznego przeciwdziałania ryzyku wykorzystywania produktów służących do cyberinwigilacji do celów wewnętrznych represji lub poważnych naruszeń praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego. W 2022 r. do państw członkowskich wpłynęło łącznie 288 wniosków o wywóz tego typu produktów. Największa liczba wniosków dotyczyła *systemów przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych* (216 wniosków). W tym samym okresie udzielono 224 zezwolenia i 37 odmów. Dane te wskazują również na wzrost liczby zezwoleń w porównaniu z 2021 r.⁴², natomiast liczba odmów wydaje się dość stabilna⁴³.

Poza różnymi działaniami rozpoczętymi w 2021 r. Komisja i państwa członkowskie nadal koncentrowały się na spełnianiu wymogów i wykonywaniu mandatów wynikających ze zmodernizowanego rozporządzenia. Obejmuje to kontynuację prac w różnych grupach ekspertów technicznych w celu zwiększenia kontroli nad produktami służącymi do cyberinwigilacji, egzekwowanie kontroli wywozu, powstające technologie oraz opracowanie

⁴² W 2021 r. wydano 115 zezwoleń na wywóz produktów służących do cyberinwigilacji.

⁴³ W 2021 r. udzielono 35 odmów dotyczących produktów służących do cyberinwigilacji.

unijnych programów budowania zdolności i szkoleń dla organów wydających zezwolenia i organów egzekwowania prawa w państwach członkowskich.

Te działania na podstawie rozporządzenia w sprawie produktów podwójnego zastosowania pozwolą również Unii na skuteczniejszą współpracę z partnerami w celu promowania globalnej konwergencji kontroli, ograniczenia konfliktów w handlu, zwiększenia przewidywalności dla przedsiębiorstw, propagowania wartości UE oraz utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa.